

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, June 19, 1981

Nr. 120

AFGANAI PADEGĖ RUSŲ LĖKTUVŲ BAZE

Bombardavimas Irako reaktoriaus sukėlė tarptautines komplikacijas

AMERIKOS LEGISLATORIJE IR JUNGTISE TAUTOSE VYKSTA APKLAUSINĖJIMAI

WASHINGTON, D.C. — Izraelių bombardavimas Irako reaktoriaus susilaukė daug didesnės reakcijos, negu manyta. Trečiądienį Atstovų Rūmų Vidurio Rytų subkomitete buvo apklauskėtas prezidento Reagano administracijos atstovas Walter J. Stoessel Jr. Valstybės sekretoriaus pavaduotojas politiniams reikalams Subkomiteto pirmininkas Lee H. Hamilton (D., Ind.) paklausė: „Ar tik Izraelio kaltinimu, kad Irakas gamina atominę bombą?“ Stoesselis atsakė: „Ne, aš nesutinku su Izraelio pozicija“. Tačiau jis pareiškė, kad neturi galutinės nuomonės, ar Irakas būtinai norėjo pasigaminti atominį ginklą. Tą galimybę Irakui teikė izraelių sunaikintas reaktorius.

Tuo tarpu Jungtinių Tautų Saugumo taryboje jau penktą dieną vyksta debatai, gi užkličiuose jau tariamasi dėl rezoliucijos. JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeanė Kirkpatrick pakartotinai tarėsi su Irako užsienio reikalų ministru Saadun Hamadui dėl kompromiso rezoliucijos, kad Amerikai nereikėtų stoti konfrontacijoje.

Senato santykių su užsienio komitetas pradėjo apklausinėjimus ketvirtadienį. Komiteto pirmininkas Charles H. Percy liko, kad apklausinėjimo rezultatai nepakenks santykiams su Izraeliu ir su arabais. Senatorius Cranston pareiškė, kad turi keturis dokumentus, kurie rodo, jog Irakas ruošiasi gaminti tris atominės bombas.

Prancūzijos prezidentas François Mitterand pareiškė, kad nesutiktų Irakui duoti 70 megavatų Osirak reaktoriaus, kurį Izraelis sunaikino. Jam yro nemaloni pareiga pasisakyti prieš Prancūzijos draugą Izraelį ir prieš asmeniską draugą, premjerą Menachem Beginą. Prezidentas Mitterand teikė, kad Saugumo taryba savo rezoliucijoje pasmerks patį bombardavimą, o ne Izraelį. Jis atsisakė pakartoti rinkiminės kampanijos teigimus prieš Valerį Giscard d'Estaing su Iraku reaktoriui įrengti.

Kukluksų vyriausias vadas įsakė savo organizacijos nariams niekad viešai nesinėsioti ginklų.

Rusams nepavyko išaiškinti, kaip Kabulo priemiesčio kariška bazė buvo sunaikinta.

GENGĖS IR JŲ VEIKLA ŽYMAI PADIDĖJO

CHICAGO, Ill. — Buvęs gėnės narys pareiškė federalinei smurtingų kriminalinių veiksmų komisijai, kad penkiose valstijose per keletą metų kriminalinių nusikaltimų gėnės savo nariais padvigubėjo, išaugdamos iš 8,000 iki 16,000. Jie yra ginkluoti net kulkosvaidžiais, sutinka bet ką nužudyti už gautus pinigus, vykdo pėšimus, užima narkotikų prekybą, verčia biznierių mokėti jiems pinigus. Liudininkas slėpė savo veidą ir visą pėvyza.

Valstijos prokuroras Richard M. Daley pareiškė JAV generaliniam prokurorui, kad Cook apskrityje įstatymai yra nuolaidūs jauniems kriminalistams. Policijos superintendentas Richard J. Brzezcek pasakė, kad jaunuoliai, nesulaukę 17 metų, praeitais metais nužudė 50 asmenų, išprievartavo 118, padarė 1,124 užpuolimus ir 2,383 pėšimus. Iš jaunuų nusikaltėlių atimta 1,041 ginklas.

KISSINGERIS GAVO BLOKĄ PAŽYMI

WASHINGTON, D.C. — Pirmadienį Užsienio Santykių Taryba rinko 8 tarybos direktorius iš 9 kandidatų, kurių tarpe buvo Henry A. Kissinger, buvęs Valstybės sekretorius ir buvęs direktorius. Jis gavo mažiausią balsų.

Tarybos pirmininkas Winston Lord pareiškė, kad jis užmynė daugeliui ant kojų pirštelių.

PATARIŲ KOL KAS NEKALBĖTI APIE KATYNĄ

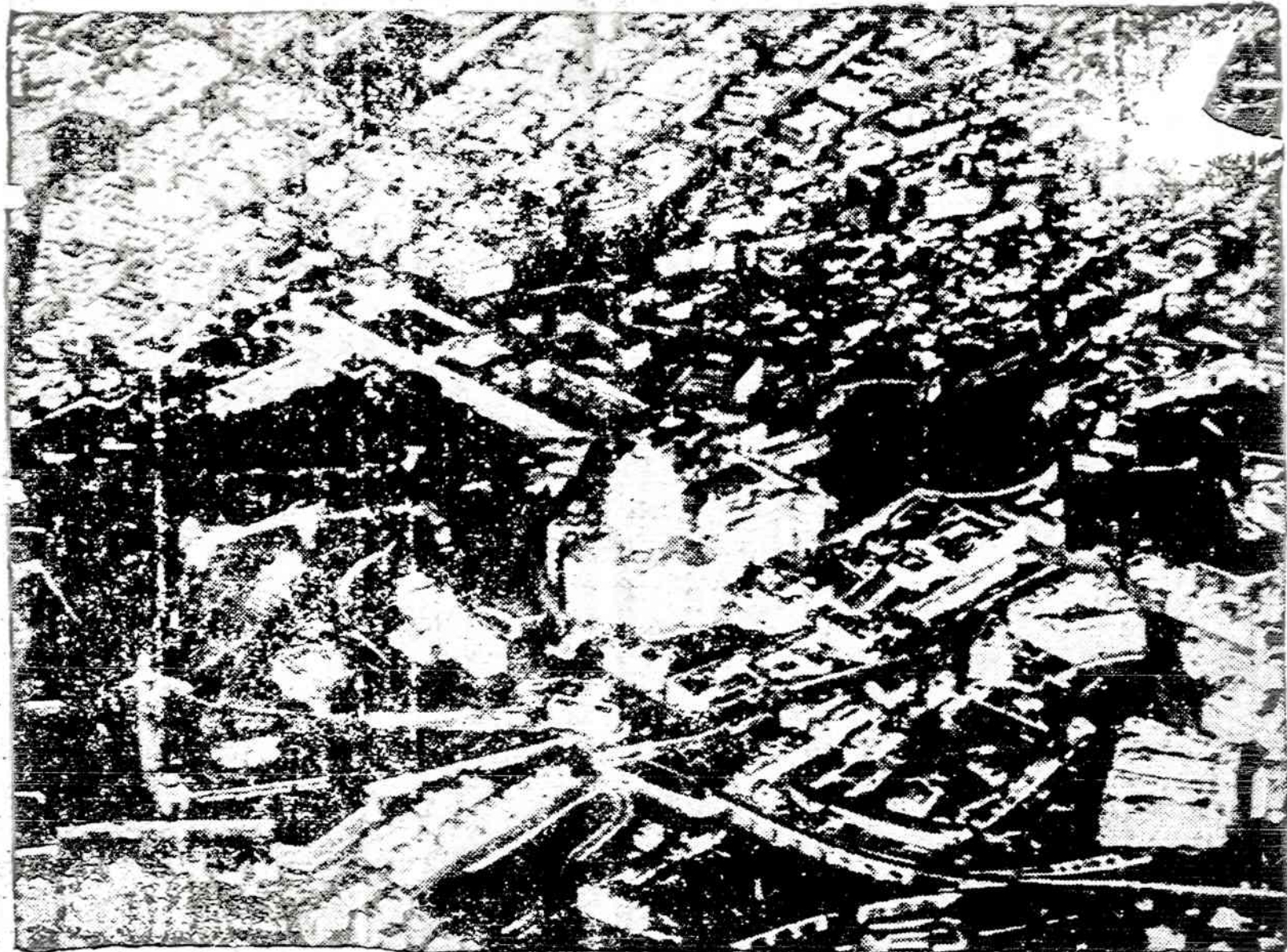
VARSUVA, Lenkija. — Solidarumo unijos pirmininkas Lešek Valensa pataria lenkams dar Katyno žudynių klausimo nekelti, nes „juo be reikalo tikėtai erzinsime rusus“.

Pirmon eilėn reikia visus duomenis surinkti, o tik tada kalbėti, bet negali būti jokių kalbų, kai rusai yra gerokai įtempti. Rusai tvirtina, kad tuos lenkus išžudė načiai, o načiai tada gynėsi, kad tai padarė Sovietų policija ir ginkluotos pajėgos. Galėjo būti, kad tai buvo Sovietų karių darbas. Šiam klausimui nagrinėti reikia ramumo.

Lešek Valensa liepos 3 dieną atvyks į JAV ir pasakys lenkams kelias kalbas. Jis mano, kad amerikiečiai mielai noru padės bėdon patekusius lenkams. Valensos vizitas Amerikon gali nusitęsti dvi savaites.

Tengas, patyręs, kad JAV išmokys kiniečius, kaip sekti Sovietų karo jėgas, stojo amerikiečių pusėje ir pareiškė, kad geriau tartis su amerikiečiais, negu su rusais.

Prez. Reagan padidins spaudos atstovų skaičių E. Rūmuose.

Texas valstijoje iškrito tiek daug lietaus, kad patvindė kelis didesnius miestus.

SEKR. HAIG TARĖSI SU PIETŲ AZIJOS VALSTYBŲ ATSTOVAIS

KINIEČIAI SEKA SOVIETŲ LĖKTUVŲ JUDĖJIMĄ VISAME KINIJOS PASIENYJE

MANILA, Filipinai. — Sekretorius A. Haig, be oficialių kalbų suvažiavusiems Pietų Azijos atstovams, panaudojo progą susitikti su visa eile Pietų Azijos valstybių pareigūnų, kad galėtų aptarti besikeičiančią tarptautinę padėtį.

Aiškėja, kad Azijos valstybės yra pasiryžusios vesti kovą prieš Sovietų karo jėgų veržimąsi į jų teritorijas. Jos džiaugiasi, kad Kinija yra pasiryžusi vesti kovą prieš rusus, bet ji privalo grįžti prie demokratinių principų. Komunistų kankinamos tautos privalo atgauti nepriklausomybę. Sekretorius Haig visą konferencijos laiką buvo labai užimtas.

BENDROMIS JĖGOMIS SEKA RUSIJĄ

WASHINGTON, D.C. — Atsakingi pareigūnai pasakė, kad jau ištisus metus JAV ir Kinija bendromis pastangomis saugo Kinijos pasienį ir seka Sovietų atomo bombų judėjimą.

Dabar pranešta, kad prezidentas Carteris susitarė su Kinijos valdovais bendromis jėgomis saugoti visus atomo energijos bandymus, vykstančius Sovietų Sąjungoje netoli Kinijos pasienio.

Prieš du metus Irano šachas, jam vienam žinomas sumetimais, uždraudė amerikiečiams sekti tą judėjimą Sov. Sąjungoje. Irano valdžią pagrobęs Chomeinio šalininkams, nebuvo jokios vilties iš naujo atgaivinti Rusijos sekimą iš Irano kalnų.

Tada prezidentas Carteris susitarė su Kinija ir iki šio meto abi valstybės dalijosi žiniomis. JAV davė reikalingus įrengimus, juos sustatė, apmokė kiniečius kaip sekti Sovietų karo medžiagas ir kūrį judėjimą.

Įrengtos stotys Leninsko, Bachlašo srityje.

KAIP BRAZILIJĄ PARDAVĖ URANĄ IRAKUI

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — Praeitą trečiądienį vienas įtakingas Brazilijos dienraštis įdėjo žinią, kaip Brazilija pardavė Irakui 8 tonas urano. Medžiaga buvo sukrauta į didelį lėktuvą, kuris išskrido į Iraką. Lėktuvui pasiekus Afriką, du JAV-se gaminti lėktuvai pasivijo tą lėktuvą, liepė nusileisti ir pagrobė visą uraną.

Brazilijos valdžios atstovas pareiškė, kad visa ta istorija yra neteisinga. Brazilijos vyriausybė pardavė uraną. Iš Irako į Braziliją atskrido du Irako lėktuvai B-727 ir Rusijos statytas Iljušinas. Lėktuvai nusileido kariškame Brazilijos aerodrome sausio 13 dieną. Uranas buvo sukrautas į lėktuvus ir jie išskrido į Iraką. Buvo paskelbta, kad abu lėktuvai veža ginklus į Iraką. Ten buvo sukrautas ir uranas.

Tačiau uranas nepasiekė Irako ir tolimesnis likimas nežinomas. Kyla klausimas, kas valdė tuos JAV-se gamintus B-5, kurie pastėjo kelią tam siuntiniui.

HABIBAS TARIASI SU BEGINU

TEL AVIVAS, Izraelis. — JAV diplomatas P. C. Habib atskrido į Tel Avivą pasikalbėti su premjeru Beginu. Kad būtų saugiau, Habibas ir Beginas išvažiavo į Lod miestelį, kur bandys ramiu dar kartą aptarti santykius su Sirija.

Habibas prašė Beginą nepradėti jokių karo veiksmų. Jis buvęs Damaske, kalbėjęs su Sirijos prezidentu, nors nepavyko su juo susitarti. Habibas vis tiek mano, kad yra vilties klausimais teigiamai ir taikiu būdu išspręsti, nes Sirija taip pat suliktų padaryti nuolaidas. Jeigu Beginas grąšins nauju bombardavimu, tai taikai nepadės.

Habibas supranta, kad triukšmas Beginui reikalingas pasigarsinti rinkiminėje kampanijoje, bet taikos klausimas reikalauja rimtų pastangų.

DVI DIENAS DEGĖ SOVIETŲ LĖKTUVŲ BAZĖ BAGRAME

ISSPROGINĖJO RUSŲ DEGALŲ SANDELIAI, DAUGELIS LĖKTUVŲ NEPAJĖGĖ PAKILTI

NEW DELHI, Indija. — Afganistaniečiai kovotojai padegė didelę Sovietų aviacijos bazę Bagrame, esančią 30 kilometrų į šiaurę nuo Kabulo, — praneša iš Afganistano sostinės išvažiavę užsienio diplomatai.

Dideliame Bagramo aerodrome buvo Sovietų lėktuvai, mašinų, degalų, degalams pervežti lėktuvai ir didelės degalų atsargos. Gaisrai kilo birželio 9 dienos rytą, drąsaus afganistaniečių kovotojo Abdul Najib Kalachani mirties metinės sukakties proga. Kalachani buvo žinomas ne tik kaip visame Afganistane, bet ir plačiame arabų pasaulyje, nes jis puldavo rusus 1,000 kovotojų grupėmis ir padarydavo įsibrovėliams daug žalos. Paskutinis jo užpuolimas buvo 3,000 vyrų pulku. Ne visi kovon einantieji turėdavo ginklų. Ginklus pasiimdavo iš žuvusių ir tesdavo kovą. Kalachani smūgikai užpuolė rusų maisto ir drabužių sandėlius, o rastą turtą ir maistą išdalydavo neturtingesniems gyventojams. Visame arabų pasaulyje Kalachani pagarsėjo Svieto Lygintojo vardu, nes jis pamaitindavo išalkusius, aiduodavo vietas gyventojams iš priešų atimtus šiltus drabužius. Jis žinojo kalnų kelius, vienu metu gaudavo patyrusius kalnų gidus.

Kaip afganistaniečiai kovotojai priešė prie taip gerai saugomo aerodromo, dar neaišku. Pasirodo, kad kovotojai pripildė visas prienamas vietas degalais. O kai visos aerodromo įėjimo vietos buvo prisotintos, tai kovotojai Bagramą padegė. Tuo jau prasidėjo sproginėjimai įvairiose aerodromo kampuose. Lakūnams buvo įsakyta tuojau skubėti prie lėktuvų ir gelbėti mašinas, bet mažai tepavyko išgelbėti. Liepsnos pasiekė ir didelius gazolino sandėlius. Dūmai ir liepsnos kilo į padanges ir pasigirdo sproginėjimai. Du hektus JAV-se gamintus B-5, kurie pastėjo kelią tam siuntiniui, kiti sproginėjo ir liepsnojo. Pradėjo degėti ir liepsnojo. Pradėjo degėti ir liepsnojo.

ORO KONTROLIERIAI RUOSIASI STREIKUI

WASHINGTON (AP). — Transporto sekretorius Drew Lewis trečiądienį pareiškė, kad sekančią savaitę ruošiasi streikui lėktuvų judėjimo kontrolieriai. Jie reikalauja žymiai pakelti algas, bet departamentas gali duoti tik \$40 milijonų.

Dauguma kontrolierių gauna apie \$50,000. Įstatymai jiems draudžia streikuoti, todėl jie planuoja neateiti į darbą. Neatvykimas sutrukdys daliai komercinių skridimų.

Lenkai nekreipia dėmesio į rusų grasinimus, bet jie atkakliai kovos, jei rusai bandytų įsiveržti į Lenkiją. — tvirtina Kongreso atstovas Edward J. Derwinski.

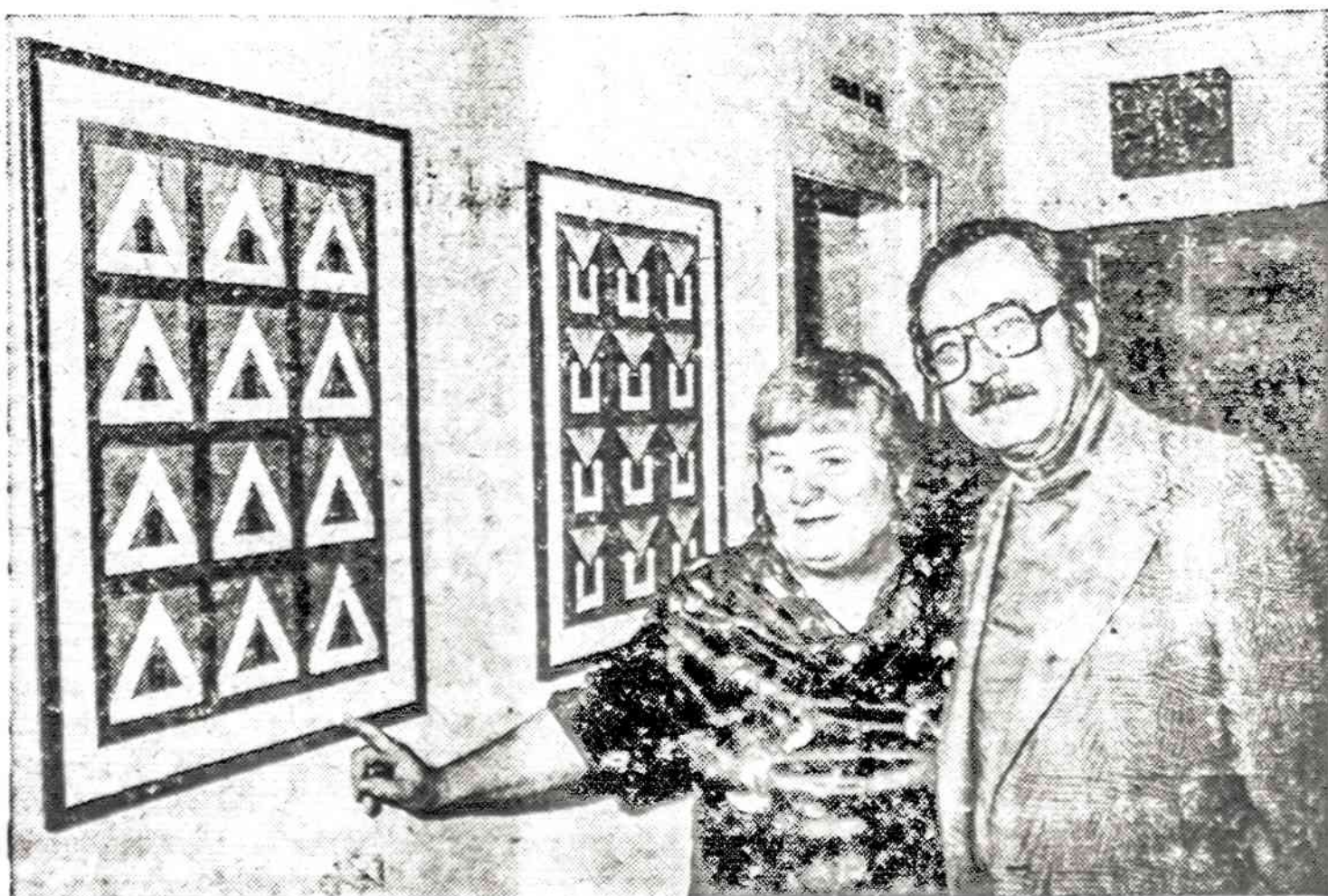
Kvėtradienį aukso uncija kainavo \$439.

Dėjus degalų tankams sproginėti, sugadinta daug ant žemės stovusių lėktuvų.

Aerodromo pakilo keili Sovietų bombonesiai ir lengvesni lėktuvai, bet kas liko, tai sudegė. Apskačiuojama, kad rusams padaryta milijoniniai nuostoliai. Rusams labai brangiai kainavo karo medžiagos ir degalų atgabenimas į Bagramą. Dabar ir vel viską teks vežti lėktuvais. Keliai išardyti, duobėti, siauri. Bagramo aerodromas visiškai išgrautas. Teks ilgai dirbti, kol jis bus atitaisytas.

Tą pačią dieną, birželio 9-ąją, Kalachani mirties sukakties proga, taip pat buvo užpuolta Parvano provincijos gubernatoriaus Čarikas rūmai. Kovų metu žuvo 6 žmonės.

Rusai valdė didžiulius kelius, bet dabar jie gali jais naudotis tikrai gerai ginkluoti. Jeigu važiuoja keli rusai, tai partizanai juos užpuola, sunaikina ir ginklus atima.

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, vykstant Kenneth A. Blazeko parodai. Iš kairės į dešinę: dailininkė Sofija Butkienė ir muziejaus pirmininkas St. Balzekas, Jr.

KALENDORELIS

Birželio 19: Romualdas, Gerazas, Butėnė, Ramunė, Dovilas.

Saulė teka 5:14, leidžiasi 8:29. Oras šiltas, lietus.

LIETUVIŲ KALBOS KLAUSIMAI

"Yra mūsų šnekamojoje kalboje daug ir šiukšlių. Tos šiukšlės reikia mokėti atskirti nuo grūdų..."

J. Jablonskis

Kai nepriklausomybės saulė buvo aukštakiai pakilusi ir kailių. Dėl tokių jų darbo tenka dėję lietuvių mokytojų mokoma jaunoji karta, mūsų rašomošios kalbos tėvas Jonas Jablonskis — Rygiškių Jonas 1930 m. "Kalbos" pirmajame sasiuvinyje rašė: "Mūsų dienraščių ir šiaip laikraščių kalba eina, man rodos, vis menkyn: jų rašytojai ir "kalbos taisytojai" lyg visai nesiurpina straipsnių kalbos dalykų. Dėl tokių jų darbo tenka nukentėti mūsų kalbos žodynui ir visam jos gramatikos dalykui: kalba darosi vis mažiau įmanoma, vis svetimesnė žmonių kalbai".

J. Jablonskis 1926 m. "Svietimo darbe" piktokai subarė doc. J. Tumą-Vaižgantą, paskelbusį "Paskaitą" apie kun. J. S. Dovydaitį, "Siaulėnisko Senelio" autorių: "Viską suėmus, reik pasakyti, jog doc. J. Tuma būta šiuo tarpu ne visai rūpestingo... Doc. J. Tuma turėtų, man rodos, ir kalbos atžvilgiu geresnį pavyzdį duoti savo klausytojams, būsimiems kalbos ir literatūros mokytojams".

MŪSŲ KALBOS KULTŪRA

Tiek laiko gyvendami svetimose kraštuose ir kiekviename žingsnyje susidurdami su svetimomis kalbomis, J. Jablonskis žodžiais betariant, savo gimtąją kalbą nusisusinė, mūsų žodynas susiaurėjo, ne įėjusdami pavartojome vieną kitą svetimybę, primiršome gramatikos bei sintaksės dėsnius.

Reikia tik pasidžiaugti, kad Lietuvoje mūsų kalbos mokslui ir kultūrai teberūpinasi visa eilė kvalifikuotų kalbininkų. Kiek vienais metais išleidžiama kalbos reikalais net po kelias knygas. 1967 m. išleista J. Palionio "Lietuvių literatūrinė kalba XVI—XVII a."; 1976 m. Aidono Pupkio sudaryti "Kalbos praktikos patarimai"; 1976 m. J. Šu-

kio "Taisykliai vartokime linksmius"; 1977 m. J. Paulausko "Lietuvių kalbos frazeologijos žodynas"; 1978 m. A. Laigonaite "Lietuvių kalbos akcentologija"; 1978 m. V. Urbučio "Žodžių darybos teorija", o praėjusiais metais Ald. Pupkio "Kalbos kultūros pagrindai".

Kalbos kultūra yra mokslinė kalbotyros šaka, kuriai rūpi bendrinės kalbos normų nustatymas, o taip pat kalbą ugdymo priemonės. Jos tikslas — nustatyti kalbos normas ir jas išaiškinti, nurodant, kas yra taisyklinga, vartotina, o kas klaidinga, atmetina.

Kai praktiniame gyvenime imame sąlytį ar rašyti žodžius reikšti savo mintis, šalia norminės kalbos būna suvokti stilistika, kuri padeda atrinkti kalbos priemones taisykliai ir sklandžiam minčių išreiškimui. Prof. J. Balčikonis pabrėžė: kur kalba yra netaisyklinga, ten ji negyva, o kur negyva, ten nesklaidi.

Pasinaudodamas minėtomis knygomis, o taip pat "Lietuvių kalbos žodynu" bei labai naudingą "Kalbos kultūros" periodinį leidinį, mėginu iškelti kai kuriuos lietuvių kalbos kultūros reikalus.

BARBARIZMAI

Gyvenant svetimame krašte ir nesekant gimtosios kalbos kultūros, į vartojamą kalbą įsivagia kitų kalbų skoliniai, vadinami barbarizmais (barbaros — svietimas, svietimos tautos). Jie yra nereikalingi, kai mūsų bendroje kalboje turime apstai tolygių pakaitų.

Pagal pasiskolintų žodžių kilmę, barbarizmus galima suskirstyti į slavizmus (polonizmus, rusizmus, baltarusizmus), germanizmus, anglicizmus.

Daugiausia ir mūsų kalbą dėl įvairių istorinių įtakų įsivagia slavizmai: abelnai — apskritai; ale — bet, tačiau; batarka — ryšulys; tapkės — šliurės, šleptės ir t.t.

Mūsų kalbą beršia sunkiai išgyvendinami polonizmai: balius —

puota, pokylis; fastriga — daigstas; pončka — spurga; tušinti — troškinti; rusicizmai: papkė — aplankas, luobai; rubaškė — palaidinė; baltarusicizmai: prūdas — tvenkinys; skūra — oda, kailis; germanizmai: bantas — kaspinas; grabė — griovys; šlipas — kaklaraikštis; anglicizmai: limituoti — apriboti; stresas — įlampa; trendas — kryptis, linkmė; urgentinis — būtinas neatidėliotinas. A. Novodroskis "Kalbos kultūros" 25 nr. rašo girdėjęs tokį "lietuvišką" sakinį: "Šis stresas determinuoja urgentinę intervenciją, kuri kartais limituoja adekvatiškų situacijų kontraversiškumą".

KAIP SU "BJAURUS, SPJAUTI"?

Pamenu, kaip buvo sunku gimnazijoje susivokti, kodėl reiktų rašyti bjaurus, pjauti, spjauti, kai tuos žodžius betariant aiškiai skamba j. Netgi iškilus kalbiniškas Kaz. Būga dar 1913 m. "Rašybos mažmožiuse" rašė: "Visi be išimties lietuviai žodžius spjauti, pjauti, bjaurus ištaria su j. Girdimo į vietoje rašyti i neturime nemiausiausio pamato".

1977 m. birželio 16 d. Vilniuje prie Lietuvos Akademijos sudaryta 15 asmenų speciali lietuvių kalbos komisija, kurioje dalyvavo aštuoni kalbininkai, rekomendavo:

"Po priebalsių b, p rašyti i trijų žodžių bjaurus, pjauti, spjauti šaknyse ir iš jų sudarytuose žodžiuose, pvz.: bjaurėti (s), bjaurybė, bjaurumas, bjurti, Bjaurabala (slėnys); pjautysti, pjautys, pjautiklis, pjautynės, yjautuvas, prapjova, pjūtis, rugiapjūtis, skerspjuvis, pjudyti, pjūklas, pjūvenos, Pjapjaunys (pieva); spjauti, spjūvis ir kt.

Tremtyje ligi šio laiko kai kurie rašytojai girdimojo į vietoje teberašo trumpąjį i (plg. V. Volterto "Greitkelio" romane: "Biaurus gaivalas"; "Jei nepiautų nuo vargis"), nors Vokietijoje 1950 m. prof. dr. Pr. Skardžiaus, St. Barzduko ir J. M. Laurinaičio parengtame "Lietuvių kalbos vadove" buvo patiekti tų žodžių pavyzdžiai su j: bjaurus, bjau-

Prie Vilniaus katedros, dabar paverstos meno paveikslų galerija

ruma, bjurti, pjauti. pjovėjas, pjūtis, spjauti, spjautuvė, spjautykla, spjaudalas ir k.

Kad mūsų rašyba būtų vienos, turėtume galutinai nusistatyti rašyti bjaurus, pjauti, spjauti, rugpjūtis ir pan.

ŽODŽIŲ JUNGINIAI

Žodžių junginiai bei samplaiškos (gali būti, turi būti, kaip mašai), nutrupėjus vienam jų nariui (garsui ar raidei) ir likus tik vienam kirčiui, tampa sudur-

tiniais žodžiais ir turėtų būti rašomi: galbūt, turbūt, kaipmat, kasdien, kiekšyk, anapus. Taip juos rašyti nurodė ir jau minėtas Pr. Skardžiaus "Lietuvių kalbos vadovas".

Šie sudurtiniai žodžiai nebelaikomi įterpiniais ir kableliais neskiriami.

Kad geriau susivaikytume mūsų kalbos kultūros laukuose, ir ateityje grįšime prie kalbotyros klausimų.

J. Kuzmickas

D. BRITANIJA — LAISVĖS BASTIONAS

Didžioji Britanija yra netik demokratinės santvarkos lopšys, bet taip pat nuo senų laikų laisvės kovotojų tvirtovė. Čia kovojo dėl laisvės valai, skotai ir patys anglai. Užsigrindinę laisvės kovose, jie rėmė ir globėjo kitų tautų kovotojus, kuriems dėl despotų laikinos pergalės teko ieškoti prieglobsčio svetimose kraštuose.

Tokių būdu D. Britanijoje atsirado ir pirmieji politiniai išeiviai iš Lietuvos, kovoję dar praėjusio šimtmečio pradžioje prieš svetimą jungą, bet tos kovos nelaimė. Jų palikuonys dar ir šandien gyvena ir dirba D. Britanijoje. Tarp jų yra pasižymėjęs aktorius Sir John Gielgudas. Vėliau čia atvyko žinomas 1863-64 metų sukilėlių vadas Mykolas Puidokas ir kiti.

Atvykę į D. Britaniją jie tęsė politinę veiklą, rašė atsisaukimus, leido spaudą. Šio šimtmečio pradžioje vien tik lietuvių politinių išeivių D. Britanijoje buvo jau tūkstančiai. Dar daugiau buvo čia kitų Rytų Europos tautų kurios tur, išeivių, kurių kraštai buvo imperialistinių valstybių aukomis. Visi jie kovojo dėl savo kraštų laisvės.

Bet ką yra nuveikusi D. Britanijos lietuvių išeivija savo kraštui, savo tautos kamienui? Pasiskaitę D. Britanijos lietuvių istoriją sužinome, kad jau šio šimtmečio pradžioje Skotijoje veikė "Sviesos" draugija, 1905 metais buvo leidžiamas laikraštis "Laikas", kuris jau pirmą-

me numeryje pasisakė dėl "išganyimo mūsų bočių žemės". Jis rašė, kad Lietuvoje vyksta smarki kova ir linkėjo "Tegul aukštai plevėsuoja mūsų vėliava: nepriugluminga demokratiška Lietuva!"

Peržiūrėję Skotijosėjusį "Iš-eivų draugą", matysime didelį D. Britanijos lietuvių judėjimą. Pirmojo pasaulinio karo metu, kada vyko lietuvių inteligentijos nepaprastai gyva veikla netik Europoje, bet ir Amerikoje. Karui baigiantis Londone buvo įsteigta pirmoji nepriklausomos Lietuvos diplomatinė atstovybė, daug prisidėjusi prie atskirų šios valstybės pripažinimo.

Išeivijos veikla D. Britanijoje vėl pagyvėjo II-ojo pasaulinio karo metu ir tuoj po karo. Didelę išmintį parodė Londone apsigyvenę lietuviai, kurie 1947 m. liepos mėn. čia įsteigė D. Brl. Lietuvių S-gą Tai Petras Varkala, Alfonsas Semėnas, Petras Bulaitis, kun. Jonas Sakevičius, Mečys Šilkaitis ir kt. Pagirtiną darbą atliko visi DBLS nariai, atvykę iš DP stovyklų į D. Britaniją ir savo pirmuosius svarus paaukavę Lietuviai Namams Londone pirkti ir L. N. Bendrovei įsteigti. Abi šios institucijos, DBLS ir LNB, sudarė svarų lietuvių veiksnį — lietuvių laisvės bastioną D. Britanijoje.

Šiuo reikalus prisimename dabar, kai rušiamas DBLS metiniam Suvažiavimui ir LNB akcininkų Susirinkimui. Prisime-

Upė ir tvenkinys

Upė arti tvenkinio tekėjo.

Kartą tvenkinys tai upei taip kalbėjo:

"Tavo vandenys tolyn vis plaukia.

Kas tave ten taip laukia?

Ar tu, sesute, judėt nepavargai

Ir nuo tokio gyvenimo neapkartai?

Be to matau, kad nuolat tu pluši:

Sunkius laivus ir sielius tu neši,

Nekalbant jau apie valtis ir baidares,

Kurių daugybė. Kada liausies tu tą darius?

Aš tikrai sunykčiau nuo kančių,

Jei tektų man laikyti tokią našą ant pečių.

Žiūrėk, kaip mano likimas patrauklus!

Zinoma, aš nesu žymus,

Ant žemėlapių neatžymėtas

Ir geografiškai visai nepaminėtas;

Bet tas viskas tik niekai.

Užtai,

Kaip gražuolė pūkinio pataluos,

Ramiai sau guli ir ilsiuos.

Netik kad nematau nei sielių, nei laivų,

Bet jokia kita našta nespaudžia man pečių.

Aš net nežinau, kaip sunki yra baidarė;

Ir jei man kas trugdytų, yra padaręs,

Tai tik kai ant manęs sukruta lapelis,

Kurį nuo kranto nupučia pripuolamas vėjelis.

Kas panorės pakeisti tokį gyvenimą nerūpestingą?

Čia man niekad nieko nestinga.

Nuo vėjo tankūs krūmai mane dengia,

Ir net paukščiai man trugdyti vengia.

Nejudėdamas apie žmonių vargus galvoju

Ir sapne dažnai filosofuoju".

— "O prie filosofavimo aš tau primint padėsiu", —

Upė tvenkiniui pasakė atsikirtus.

"O jei aš didele upe esu pavirtus,

Tai tik todėl, kad ramybės atsisakiau

Ir šios taisyklės prisilaikiau.

Dėl to visu laikų

Svarius vandenį nešu;

Tuom aš naudą suteikiu

Ir garbę įgyju.

Tur būt dar amžius aš tekėsiu,

Kai tu išnykt seniai suspėsi".

Jos žodžiai išsipildė: ji ir dabar dar teka,

O vargas tvenkinys be palovos vis seko,

Vandens jame kasdien mažiau vis buvo

Ir dumbly užneštas pagalios visai uždžiūvo.

(V. Petrakis, Pasakėčios, 217 psl., kaina \$3.)

gaunamos Naujienose,

name, nes šių organizacijų sekturėjo geležinės grotas, o sienos buvo išklotos matracais, direktorius aiškino toliau:

— O čia yra tas antras vyras, kuris vedė aną merginą.

SUMIZGLUMAS

Apie ketvirtą valandą anksti rytą suskamba daktaro telefonas. Kažkokia moteris klausia daktaro:

— Kiek daktaras imate už vizitą į namus?

— Dvidešimt dolerių, — atsako daktaras.

— O kiek už priėmimą savo ofise?

— Dvylika, — atsako daktaras.

— Okei, — pasakė moteris, — už pusvalandžio aš būsiu tamstos kabinete.

Kada studentai priėjo prie se-

kaničo kambario, kurio durys

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years. (4% the first year.) Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at any bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deducted until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right — pills from Ex-Lax. Look for the white box.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60625
Tel. 925-7400
8929 SO. MARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60435
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

5 1/2%

7 1/2%

Passbook Savings.

4 Years Savings

(Minimum \$500)

Certificate

SPAUDOS PABIROS

"Piratiškos romantikos" atgarsiai

Žurnalistas Aleksandros Vainienės, gyv. Venezueloje byla, kurios apžvalga neseniai buvo atspausdinta Naujienose, su to krašto "Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba", akivaizdžiai rodo, kokius kryžiaus kelius ir kokia kantryje apsiginklavęs spaudos darbuotojas-korespondentas turi perkalioti, informuodamas lietuvišką periodiką apie savo tautiečių visokią veiklą, o ypačiai apie tai veiklą vadovaujančius asmenis. Apie šiuos pastaruosius rašydama, kaip taisyklė, korespondentas privalo vien teigiamai atsiliepti ir jų darbuotė visokiais pašlovintais pagražindamas. Jeigu tokią "taisyklę" aplenksi ir išdrįsi paminėti neigiamus jų iškilųjų žingsnius, tuojau susilauksi prieštų esąs "piktos valios", "netekęs objektyvumo", "suvedinėjas asmeniškas sąskaitas" ir daugelio panašių epitetų. Panašiai atsitinka ir tada, kai būna paminimi bendri lietuviško gyvenimo neigiami ar juokingi reiškiniai.

Viršiau paminėtos "taisyklės" arba ryškės kirčius ne vieną kartą ant savo kailio yra pajutęs ir "pabirinėjas". Šviežiaušias iš tų kirčių autorių smogė po to, kai pabrėžė, — 1980 metų gabaigoje Naujienose buvo atspausdinta "pabirų" skiltis apie "piratišką romantiką". Joje buvo norėta pavaizduoti Cape Code (Menkių įlankoje) gyvenančių lietuvių būklę: patogų ten išsikūrimą, bendruomeninę veiklą ir nuosirdų tarpusavio bendravimą, pasireiškiantį proginiams parengimais, pasivašinėjimais ir kitais pagirtiniais pasizmonėjimais. Tokių pasivašinėjimų skaniausi gardėsių yra žuviniai arba unguriniai patiekalai, tos lietuviškos kolonijos narių, žvejų meno specialistų parūpinimą.

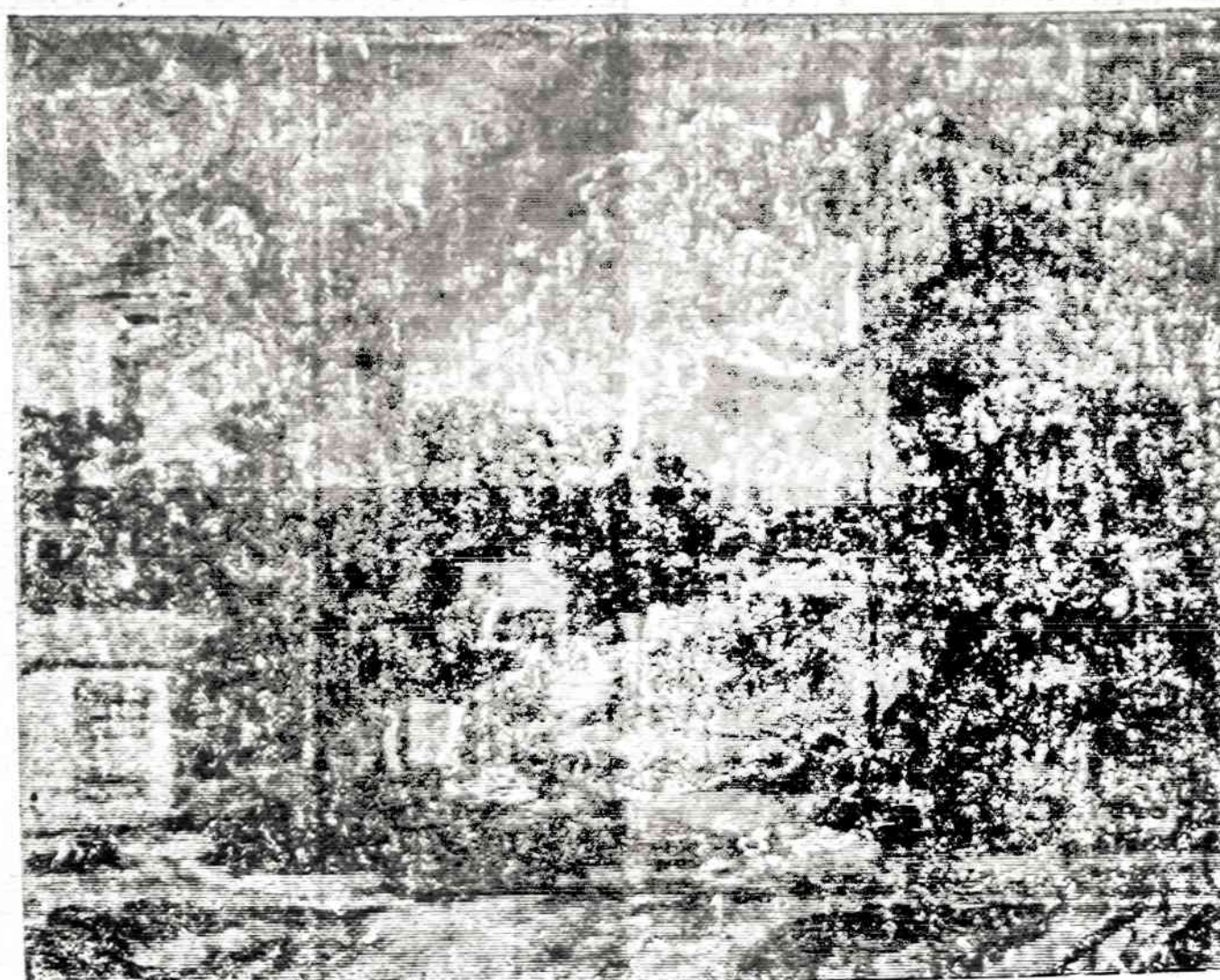
Pabandžiau tų gaminių prisikankojimo romantiką pavaizduoti ir kitiems Naujienų skaitytojams. Tai reikėjo padaryti dėl to, kad tik vieni lietuviai tąją "piratinę romantiką" susigalvojo — išrado ir tik jie vieni ją naudoja. Būtent: nevejūta naktį, Atlanto vandenyno atoslūgio metu, kai nusekusio vandens kanalų dugne ramiai snaudžia tuose kanaluose gyvenantieji unguriai, laukdami vandens potvynio, kurio metu jie ieško maisto, tyliai-vogčiomis atplaukia, iš viršaus pridengtais projektoriais laiveliai, kurių vienas igulos narys vairuoja, o antrasis persteke arba "žebekliu" vikriai smaigsto (jie tą veiksmą vadiname meškeriojimu) snaudžiančius ir jokio pavojaus nejaudinančius ungurius. Apie šitokią lietuvišką "meškeriojimą", prieš kečioliką metų Naujienose parašė kai rašė buvęs jų redaktorius Juozas Sproksas, tokioje "meškeriojimoje" savo atostogų laiką dalyvavęs ir skaudžiai ją nusiūvęs bei apgailestavęs.

Rodos, kas čia nuostabaus: juk meškeriojimai ir medžiotojai visokių naujybių susigalvoja bei žūklių vandens ar sausumos gyventojų — žuvų, žvėrių ar paukščių naikinimui. Prieš tas aistringas gyvių naikinimo užmačias Amerikoje kovoja įvairios "gyvių apsaugos draugijos", bet nė viena jų nekovoja prieš galimą visiškai išnaikinti vandens gyventoją-ungurį. Užtat lietuviams, "piratiškos romantikos" išradėjams ir vykdytojams kada nors bus priskirtas tos genties galutinio išnaikinimo titulas...

Tokių lietuviams, "piratiškos romantikos" praktikotojams, galimą priskirti "garbę" paminėjau anose savo "pabirose". Už tai susilaukia šitokių reakcijų: "Lietuvos Karių Savanorių Kūrėjų ir buvusių karių S-gos "Ramovės" Bostono skyrius kasmet lapkričio mėnesį surengia tradicinius Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimus, su atitinkama paskaitine ir menine programa. Toks renginys įvyko ir 1980 m. lapkričio mėnesį.

Tos programos pertraukos metu į tą minėjimą susirinkę važiavo prie "gaivinančių" gėrimų baro. Prie jo buvo ir "pabirinėjas", kartu su savo kaimynu. Prie jų priėjo Cape Code gyvenantis biržietis. Besisveikinant su juo, iš salės tolumos atbango balsas: "Nesisveikink su Jašinskul...". Balsas gerai pažįstamas, nes ištartas prieteliaus Juozelio. Priešais arčiau, tas Juozelis drožia: "Cape Code Jašinskui nėra daugiau vietos. Pasam-dėme kelis policininkus, kad jie jo į ten neleistų. Tu žinai, ką padarei su ta "piratiška romantika" Naujienose? Išniekinai mus visus..."

Juokdamasis tiesiu Juozeliui ranką, manydamas, kad jis juokus krečia. Juozelis rankos nepriima... Nuosaliau stovi kitas capcediškis, meškeriojimo meistras, dabar patapęs "piratiškos romantikos" nariu, ir nesiartina pasisveikinti. Greta stovintis kaimynas, nesuprasdamas, kokių

M. SILEIKIS

Waukegano miesto kampelis

JUOZAS ZEMAITIS

PASAULINIS TERORIZMAS PRADEDA ISIPILIETINTI

JO SPONSERIS — SOV. SĄJUNGA IR JOS GIZELIAI

(Tęsinys)

Kaip nežiūrėsime ir kaip netyrinėsimė bet kokios teroristinės organizacijos šaknis, jos višos turi pradžių Kremluje. Nežiūrint, kad Maskva su dideliu pykčiu nuo tos teroristinės elikės kratosi, vis dėlto nuo jos nusikratyti jai nesiseka. Kas mano, kad Maskvai ir neremiant teroristų, jie pajęgtų išsilaikyti iš savo vieniminių paramos, tai labai klysta. Betkurame krašte

reikalu pokalbis vyksta, pašnaušiai prie "gaivinančių" gėrimų baro. Prie jo buvo ir "pabirinėjas", kartu su savo kaimynu. Prie jų priėjo Cape Code gyvenantis biržietis. Besisveikinant su juo, iš salės tolumos atbango balsas: "Nesisveikink su Jašinskul...". Balsas gerai pažįstamas, nes ištartas prieteliaus Juozelio. Priešais arčiau, tas Juozelis drožia: "Cape Code Jašinskui nėra daugiau vietos. Pasam-dėme kelis policininkus, kad jie jo į ten neleistų. Tu žinai, ką padarei su ta "piratiška romantika" Naujienose? Išniekinai mus visus..."

Juokdamasis tiesiu Juozeliui ranką, manydamas, kad jis juokus krečia. Juozelis rankos nepriima... Nuosaliau stovi kitas capcediškis, meškeriojimo meistras, dabar patapęs "piratiškos romantikos" nariu, ir nesiartina pasisveikinti. Greta stovintis kaimynas, nesuprasdamas, kokių

tik prasidėjus terorizmui pasireikšti, tuoj darosi visai ryškų kas jį griežiai globoti, nežiūrint kokiais motyvais tas terorizmas vykdomas: politiniais, plėšikavimais ar grynai asmeniškais reikalais. Rusų komunistiškai biurokratai visada trina iš džiaugsmo rankas, jei bet kuriame krašte nušaukama ne jų klapčiukas.

Trumpai peržvelgęs kaip vyksta pasaulinis terorizmas, apie kurį nekommunistinis pasaulis tiek daug rašo, jokioje spaudos, neradau, bet kokių rimtesnių pasiūlymų kaip su juo reikia kovoti. Komunistinis pasaulis, atrodo, šiuo reikalu bėdų neturi, arba mes neturime jokių galimybių, ko nors sužinoti. Laisvasis Vakarų pasaulio žmogus turi tokias asmeniškas teises, kad dažnas jų visai nesioriantuoja kur tos jo teisės baigiasi ir kad jis, bevykdydamas visai nekontroliuojamas savo užgaidas, pradeda lipti kitam net ant galvos.

Kiek laisvasis pasaulis šiuo reikalu toli nuejęs, galima spręsti iš šios teroristinių aukų statistikos.

Per paskutinę dekadą, kuri prasidėjo 1971 metais ir baigiasi 1980 metais, ta statistika taip atrodo:

1972 metais nuo teroristų žuvo 36 žmonės, ir sužeisti 227; 1973 metais žuvo 157, sužeisti 413; 1974 m. žuvo 127, sužeisti 551; 1975 m. žuvo 334, sužeisti 1,100; 1976 m. žuvo 276, sužeisti 748; 1977 metais žuvo 415, sužeisti 920; 1978 metais žuvo 261, sužeisti 461; 1979 m. žuvo 442, sužeisti 690; 1980 metais žuvo 738, sužeisti 664, ir 1980 m. žuvo 642, sužeisti 1,078.

* * *

BENDROS IŠVADOS

Aukščiausiai paduotoji terorizmo aukų statistika nemanau, kad yra pilnai reali. Tikrumoje tie skaičiai gali būti žymiai didesni, bet ne mažesni. Į tuos skaičius įeina tik plačiau pasaulyje pagarsėję nužudymai. Jeigu atkreipsime dėmesį į komunistines valstybes, tai atvirai turime prisipažinti, kad žinių apie jų vidų vykstantį terorizmą mes neturime. Viena, ką galime atvirai pareikšti, tai kad tų valstybių varuotojai savo sostuose išsilaiko tik terorizmo dūmų tūpą valstybių gyventojus. Visiems nepaslapstis, kad ten valdžia randa tik vienos komunistų partijos pirmųjų rankose; jokiai kitai partijai ten neleidžiama nei akių parodyti. Manyti,

kad ten žmonės jau taip išdresiruoti, kad savo komunistinius viršininkus laikytų visai nesavanaudžiais ir nekylstančiais, būtų daroma tikrai didelė klaida.

Kai dėl laisvame pasaulyje taip plačiai išbujojusio terorizmo, tai tenka tik tiek pasakyti, kad tos neribotos paskirų žmonių laisvės daug kam visiškai sumaišo orientaciją kur randasi jų asmeninių teisių riba. Tokie asmenys rūpinasi tik tuo, kas jam sudaro malonumą, visai nekreipdami dėmesio, kad toks jų elgesys priveda juos pačius net prie žudymų.

Tokiose neribotų laisvių demokratinėse valstybėse kaip Amerika, Francūzija, Italija, Švedija ir net Vakarų Vokietija riksmai didieji vadovai bus netik komunistinės valstybės, bet ir garsieji žmoniai "teisėms" ginti advokatai, kurie bus, aiškiai suprantama, "kazkieno" apmokami.

Kad ten žmonės jau taip išdresiruoti, kad savo komunistinius viršininkus laikytų visai nesavanaudžiais ir nekylstančiais, būtų daroma tikrai didelė klaida.

Kad tiek daug turime nesuvaldomo jaunimo kalti yra ne vien įstatymai. Didelę atsakomybę neša ir patys jaunuoliai tėvai, bei įvairių rūšių mokyklos. Tėvai dažnai nežino kur nakintis daugosi jų vaikai ir nekreipia dėmesio kaip jie grįš namo net po dvylikos valandos nakties. Mokyklose labai mažai žaislių, 1979 metais žuvo 738, sužeisti 664, ir 1980 m. žuvo 642, sužeisti 1,078.

Kad tiek daug turime nesuvaldomo jaunimo kalti yra ne vien įstatymai. Didelę atsakomybę neša ir patys jaunuoliai tėvai, bei įvairių rūšių mokyklos. Tėvai dažnai nežino kur nakintis daugosi jų vaikai ir nekreipia dėmesio kaip jie grįš namo net po dvylikos valandos nakties. Mokyklose labai mažai žaislių, 1979 metais žuvo 738, sužeisti 664, ir 1980 m. žuvo 642, sužeisti 1,078.

Iš okup. Lietuvos

APIE ATSARGINES DALIS

Ruošiamės melžti lauko aikštelėse, o vakumu siurblių varikliams suremontuoti neturime atsarginių dalių. Niekur negalime gauti uždegimo ričių, kontaktų karbiuratorių. Dėl tos pačios priežasties jau metai nesuremontuojame vakuuminių siurblių Panevėžio remonto dirbtuvėse.

Nėra susivienijimo pulsatorių "Maigos" tipo melžimo aparatams, trūksta guminių melžimo spėnų vakuumo ir pieno žarnelių. O melždami netvarkingais aparatais gadiname karves, po keliasdešimt kasmet išbrokuoja me dū mastitų ir kitų tešmens susirgimų.

Tad kur gauti melžimo agregatams atsarginių dalių?

J. Lukošūnas
Šiaulių rajono "Raudonosios vėliavos" kolūkio veterinarijos technikas.

S. Sukys
Kolūkio elektrikas san technikas (iš Eur. Lietuvio)

KAD NĖRA APETITO

Daktaras: "Ar turite apetitą? Pacientas: "Ne".
Daktaras: "Tai blogai!"
Pacientas: "Kaip aš galiu turėti apetitą, kad prieš išvykdamas pas jus ką tik stipriai papsusyčiau!"

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukščelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl., knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių žokių pirmūnės Juozės Vainienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinkti duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkos aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamšauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnių ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsų žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valašičio vertimas. 200 pusl. Knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.
Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerį paštomato išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Friday, June 19, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

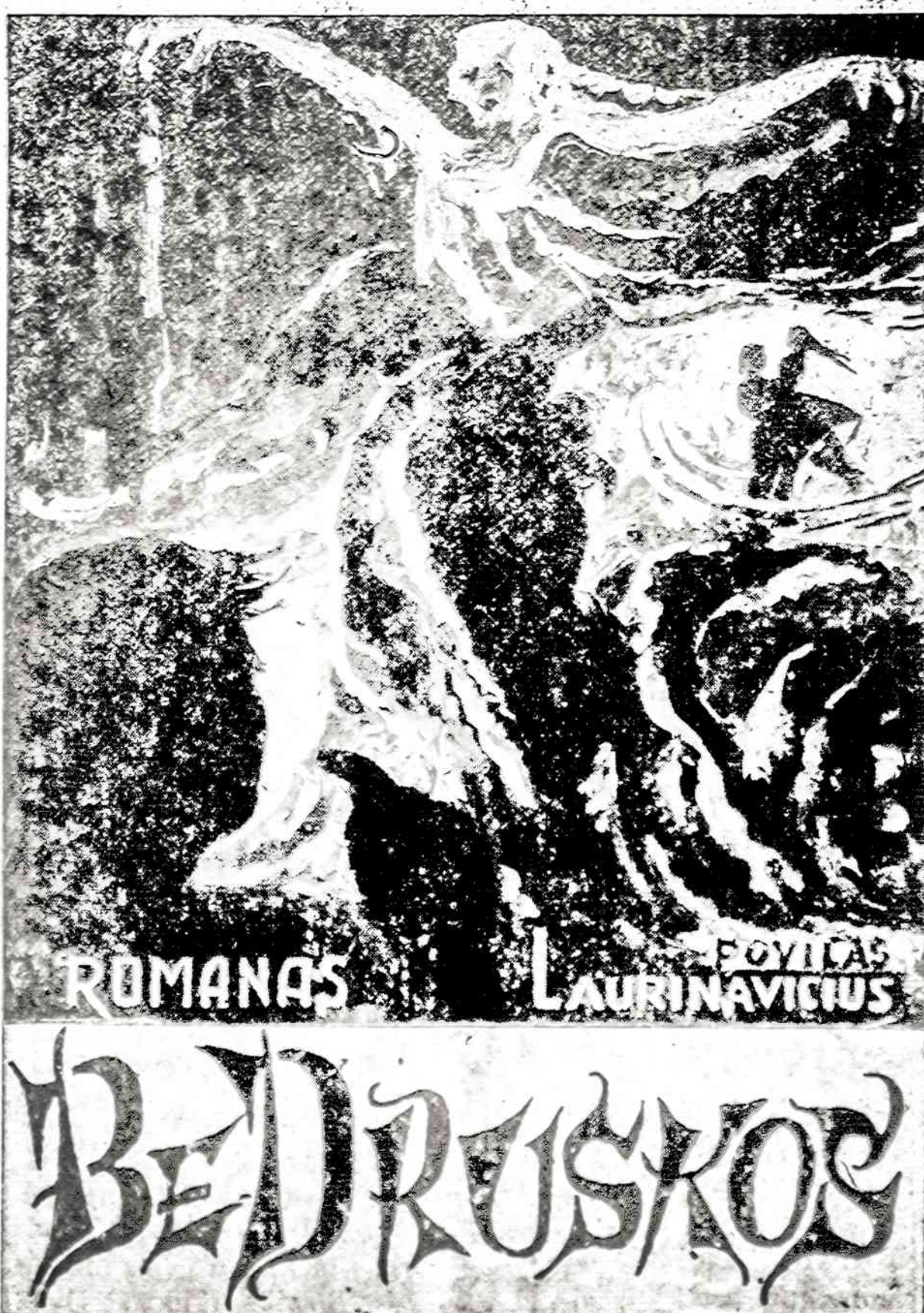
• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šio kiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 6.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 6.00	
Kitoje JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Provokacijos Lenkijoje

Praeitą antradienį Katovičiuose, dideliame anglių ir pramonės centre, įvyko labai nemaloni provokacija, sukėlus ant kojų didelę policijos dalį. To pasėkoje suimta 15 jaunuolių. Didelėje stotyje padaryta daug žalos. Buvo išdaužyti didieji laukiamojo langai, išverstos durys, sudaužytas didokas bonkų skaičius ir sukrutintas jaunimas bei visai nekalti keleiviai.

Lygiai prieš mėnesį tuose pačiuose Katovičiuose, ir beveik toje pačioje stotyje, įvyko kruvinos jaunimo muštynės, kurių šaknys policijai ir gyventojams nėra tokios aiškios. Katovičiuose prasidėjo politinė byla, kuri galėjo sukelti jaunimo neapykantą. Galėjo prisidėti ir alus, nes suimtųjų jaunuolių tarpe buvo keli gerokai apsisvaigę. Girti labai greitai gali pradėti riaušes, kurias baigti ir negėrusiems kartais darosi sunku.

Maskvos spauda reikalauja, kad Lenkijos komunistų partija imtųsi priemonių prieš provokatorius, kurie be jokios atvangos kabinėjasi prie Lenkijos komunistų partijos veiklesnių narių. Jau ne pirmas kartas Sovietų spauda ir radijas ragina dabartinę komunistų partijos vadovybę imtis griežtesnių priemonių prieš "provokatorius", kurie organizuoti kabinėjasi prie lenkų kompartijos narių. Jie parenka nutukusius partijos narius, staigiai pralobusius, puošniai apsirengusius ir naujais automobiliais besisivaistandais ir į naujų namų butus persikėlusius, patiria tikslesnių žinių apie tokių "veikėjų" asmenišką gyvenimą, išaiškina turimas tokių komunistų privilegijas ir viešai pareikalauja prisipažinti, kaip jie galėjo taip pralobti. Kraštas gyvena diržus susiveržęs, o jie — panašūs į pripūstus balionus.

Savo laiku Katovičiuose veikė Nepriklausomos Lenkijos Konfederacija. Ji priminė kadaisė Lenkijoje buvusią organizaciją, kovojusią už Lenkijos nepriklausomybę. Jokios komunistinės idėjos šios organizacijos nariams nerūpėjo. Pirmon eilėn stovėjo nepriklausomybė. Dabar naujai atgyvinta "konfederacija" nariais priimdavo tik tai komunistinių idėjų priešus. Lenkų vyriausybė šią organizaciją buvo uždraudusi. Ji buvo nelegali. Buvo suminti keturi šios organizacijos nariai. Jiems pradėtas tardymas ir užvesta byla. Liudininkų parodymai siekia toli-

mą praeitį, bajorų gadyne, primena paskutines Lietuvos ir Lenkijos valstybių dienas aštuonioliktojo šimtmečio pradžioje. Prokuroras bandė į bylą įtraukti Solidarumo uniiją, bet kiti tvirtino, kad Solidarumo uniija nieko bendro neturinti su konfederacija ar konfederatka. Solidarumo uniijos pagrindą sudaro šių dienų Lenkijos darbininkai, nieko bendro neturintieji su bajorais. Bajorų gadyne jau praėjusi ir dabartinėje Lenkijoje. Lešek Valensa bendradarbiauja su Stanislovu Kanija, lenkų kompartijos gen. sekretoriumi.

Chicago Sun-Times korespondentai, rašydami apie Katovičių "konfederatų" bylą, prideda dar ir šitokią papildomą žinią:

"Solidarumo uniija pareikalavo ištirti visą reikalą ir laikinai uždrausti pardavinėti alkoholį, taip pat apsvarstyti alkoholio racionavimo įvedimą. Antiradienio incidentas įvyko lygiai vienu mėnesiu po neramumų toje pačioje stotyje, kada jaunimas puolė praeinančius ir taksi automobilius.

Taip pat antradienį komunistų partijos vadas Kania pasakė kalbą Plocko komunistų partijos nariams, pabrėždamas, kad Sovietų kareivių paminklą daužymas ir antisovietinių atsisaukimų platinimas privalo būti sustabdytas. Turi būti aišku kiekvienam, kad visa tai, kas yra priešsovietinio, esmėje atneš priešlenkiškas pasekmes".

(Ch. Sun-Times, 1981 m. birželio 17 d.)

Visi žinome, kad dabartinėje Lenkijoje veikia laikraščių ir radijo pranešimų cenzūra. Lešek Valensa, glaudžiai bendradarbiaudamas su Kania, išsuderėjo teisę naudotis radijo pranešimais ir komunistų kontroliuojama spauda, bet Valensa turėjo pasižadėti tam tikrų klausimų nekelti. Tų taisyklių Solidarumo atstovai ir dabar prisilaiko. Kai kyla reikalas, tai jie cenzūruoja ir pačius aukščiausius partijos pareigūnus, bet dažnai leidžia jiems pasisakyti keliais svarbesniais klausimais. Kania aiškiai pasakė, kad Lenkijoje daugumai Sovietų kariams pastatyti paminklai. Jie daužomi ne nuo šios dienos. Jie buvo daužomi kiekviename didesniame mieste.

Iš partijos sekretoriaus Kamos kalbos aiškiai matyti, kad visoje Lenkijoje smarkiai platinami prieš Sovietų Sąjungą nukreipti lapeliai. Juose keliamas aikštėn Sovietų valdžios išnaudojimas. Darbininkai dirba ilgas valandas laivų statybos dirbtuvėse, bet atlyginimas labai skirtingas. Dirbtuvėse esantieji rusai ir komunistai gauna žymiai didesnes privilegijas, negu darbininkai lenkai. Lenkijoje kasamos anglys išvežamos į Rusiją, bet Sovietų valdžia nieko už anglys nemoka. Lenkijos uostų darbininkams rusai net primetė Lenino vardą, nors laivų statybos darbininkai niekad nebuvo susižavėję Leninu arba jo skelbiamomis idėjomis.

Lenkai tvirtina, kad Sovietų policija ir karo jėgos išžudė tūkstančius lenkų be jokio teismo ir apklausinėjimo, bet tuo tarpu lenkai baisių žudynių dar nekalia. Lenkai turi surinkti informacinę medžiagą apie beginklių lenkų žudymą. Jie turi žmonių vardus ir Sovietų valdžios žudikų įsakymus. Jie yra įsitikinę, kad tai buvo ne vokiečių, bet rusų čekistų darbas, bet iki šio meto jie abejojančia tyla priėmė melagingus rusų tvirtinimus. Bet tai nereiškia, kad bent vienas lenkas tikėtų Sovietų pareigūnų tvirtinimais.

Komunistų vadas Kania iškėlė visiems lenkams rūpimus klausimus. Bet lenkai žino, kad Sovietų karo jėgų okupacija būtų dar skaudesnė, negu Kamos iškelti klausimai. Jie yra pasiruošę kovoti prieš Sovietų invaziją.

JONAS TRICYS

"Prieš stichiją"

Austė Pečiūraitė - burtininkė menuose

Austė gimė Detroito Jūratės ir Liongino Pečiūry šeimoje, kai jie persikėlė iš Vokietijos į Ameriką. Pirmagimė trijų dukterų šeimoje, kurioje vaikai iš pradžių išmoko lietuviškai, o tik vėliau angliskai ne tik kalbėti, bet ir galvoti. Mat, Pečiūry šeima yra labai giliai lietuviška — Austė girdėjo lietuviškas pasakas ir dainas. O mūsų folkloristinė kultūra yra kitokia, negu Vakarų — joje stipri kolektyvinės burtininkės kultūros vėžė, kuriems, pavyzdžiui, pasidavė M. K. Čiurlionis, sukurdamas taip vadinamame vakarietiškoje jaunystės stiluje Vakaruose n matytą užburto pasaulį. M. K. Čiurlionis pažino Vakarų logiką menuose, bet jis jau panaudojo savo vidiniams pasauliui išreikšti, bet ne jį sukurti. Idomu, kad Michelangelo Palloni, italas barokinis dailininkas, tapdamas didžiulius paveikslus Pažaislio vienuolyne, tapo žaismingesniu ir paslaptingesniu negu Italijoje, nes susidūrė su lietuvių liaudies menu. Tas pats įvyko su Galli ir Peretti Vilniuje.

Detroito Austė ėjo į lietuvišką šeštadieninę mokyklą ir prieš gerą dešimtmetį statė lietuviškus vaidinimus, sukurdamas jiems ir dekoracijas, ir drabužius. Vėliau studijavo dailę Filadelfijoje, o dailės magistro laipsnį gavo iš Chicagos meno instituto prieš penkmetį. Kuri

laiką dirbo Valeškos meno studijoje Chicagoje. Spausdino poeziją, prozą, ir straipsnius lietuvių spaudoje.

1979 metų rudenį Chicago Nancy Lurie galerijoje įvyko jos paroda. Keliaudamas iš Detroito į Los Angeles skaiyti pasakaitą chemikų suvažiavime, stabtelėjau Chicagoje ir klajojau miesto centre. Ir štai sutinku Austę ir Jūrą, skubancias su parodos parengiamais darbais. Prisijungiau prie jų, ieškant mieste apšvietimo projektorių. Vakare žvelgiu į paveikslus ir negaliu atsistebėti. Pabėgę katinai, tik žiba jų fosforinės uodegos. Laumės ir paukščiai. Stipri ir aiški piešimo linija ir drąsi vaizduotė. Žmonės bėga iš galerijos pamatyti pravažiuojančio popiežiaus, bet aš lieku galerijoje, užburta Austės pasaulio.

Jos paroda, Chicagoje buvo tikras pasisekimas. O sekančiais metais Hamilton galerijoje ant 57-os gatvės Manhattane Austė tampa nauja meno žvaigždė. Ji dabar yra atstovaujama šios galerijos per visą pasaulį. Šiais metais vėl buvo jos paroda Hamilton galerijoje.

Kodėl Austė išsiskiria iš tūkstančių dailininkų? Todėl, kad ji yra skirtinga, o tas skirtingumas ateina iš jos gilių lietuviškų folkloristinių pradų. Techniškai įmantrybių aplinkoje Austė au-

džia pasakiuskas gijas.

Aną dieną Ann Arbore bibliotekoje sutikau Austę. Vėl atsitiktinai. Ji buvo atvykus iš New Yorko aplankyti tėvus. Ann Arbore knaipėje kalbėjome iki knaipės uždarymo.

Austė vėl sugrįžo į teatrą. Štai šio mėnesio 15 dieną Greenwich Village New Yorke Cococello klube, 150 Mercer, įvyksta jos parašytas, dekoruotas, režisuotas vaidinimas Melody Voices Tail! Tai tik pradžia. Bandys mažuose teatruose, o vėliau bus einaama į platesnius vandenius.

Ką reiškia tas pavadinimas? Melodija. Suprantamas dalykas. Balsai. Vėl suprantama. Uodega. Kodėl? Mat, anglų kalba pasaka ir uodega išsitaria taip pat. O vaidinime yra katinai. Štai čia yra surrealizmas ir poetinis išradinumas.

Aš skatinu Austę išleisti lietuviškos poezijos knygą. Taip pat ją dekoruoti. Tai būtų visai naujas dalykas. Tai būtų kažkas panašaus į M. K. Čiurlionį. Tai būtų menų apjungimas.

Mūsų lietuvių poetai nėra vaizdiniai išprūsę. Beje, geri dailininkai bendradarbiavo su gerais poetais. Dalia įdėjo savo širdį, iliustruodama Algimanto Mackaus poezijos rinkinius. Pirmintis Mackaus rinkinys iliustruotas juodu Dailios skausmu. Tačiau tai buvo du žmonės. Austė būtų viena.

Aš turiu sau pasidarys skirtnumą tarp prozos ir poezijos. Pirmą veikia per veiksmo židius. Poezija yra daiktavardžiai. Daiktavardis gali būti ir vaizdas. Arba garsas. Veiksmažodžiai yra sąvokos ir logika.

Šiandien net lietuvių poeto tarpe mada yra tapti prozaikais. Tai nėra tikra poezija. Ar tuomet ne geriau rašyti straipsnius? Tačiau tokia yra laiko dvasia. Praeitą savaitę Anne Waldman, garsiausia amerikietė poetė šind metu, man sakė, jog poezijos uždavinys yra protestuoti prieš pasaulio neteisybes.

Kuriam laikui pamiškim politiką ir logiką, ir pažvelkim į senovės burtų pasaulį. Man regis, kad Austė Pečiūraitė at- rado to pasaulio raktą ir mes turim ją skatinti mums atverti jį visose jo lietuviškose varso- se. Austė Pečiūraitė yra mūsų burtininkė menuose.

Saulius Simoliūnas

— Irano prezidentas Bani Sadr išvažiavo į Irano vakarų provinciją, nes sostinėje jis saugiai nesijaučia. Parlamentui pasiūlyta atiduoti jį teisminui.

PILNITE JAV TAUPYM. BONŲ

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SĄJŪDIS

(Tęsinys)

Varpininkai vis dar laukė iš naujai gimusių partijos, kad ji atlietuvintų Lietuvos miestų darbininkus. Ir kai vėlesniais metais darbininkų sąjūdis, tos pačios partijos žadinamas, iš miestų ėmė persimesti į lietuviškąjį kaimą, iki tol glaudūs varpininkų ir socialdemokratų santykiai pradėjo atvesti iki atvirų susikirtimų. Dėl varpininkų pirmoji tam priežastis buvo tautinės vienybės ardymas, bet už vienybės šūkio droviai slėpėsi užgauti ūkininko interesus.

Net tie "Varpo" bendradarbiai, kurie apydažniai buvo rašę apie socializmą ir darbininkų reikalus, buvo kabinetiniai socialistai. Jų socializmas bent tuo tarpu buvo su socializmas, ir nesimantė, kad betkas jų būtų pasirošęs darbininkams padėti. Darbininkai nebuvo vertinami ir kaip reali jėga kovoje už krašto šviesesnę ateitį. Ir tik 1902 metais, kai jau antri metai ėjo "Darbininkų Balsas", "Varpo" 7-am numery Jonas Barzdylos (Jonas Biliūnas) rašė: "Ant sodžiaus ir miestų darbininkų mes mažiau atydos kreipėme. Mes noriai susiname su dvarponiais ir tarp jų varome agitaciją: duodame skaityti knygutes ūkininkams ir jų vaikams, labiausia pasiturintiems

ekonomiškai. Bet su tais darbininkais, kurie pas anups tarnauja, mes dar mažai susieiname, nenoriai kalbame, tur būt dėl to, kad nepagadintume savo renome. Bet kurie iš jų labiausiai tinka ir naudingi tautiškai - demokratiškai Lietuvos judėjimui?"

Ir šį kartą Barzdylos šauta pro šalį.

"VARPAS" IR KUNIGAI

Nėra jokių abejojimų, kad pradėjęs eiti "Varpas" nuoširdžiai norėjo sutelkti savo darbui visus inteligentus lietuvius, nemaža vilčių dėdamas ir į jaunuosius kunigus. Dėl klebonų ir "Varpas" neturėjo iliuzijų: kun. Burba buvo tuomet ba' a varna.

Pretenduodamas į kunigų ja to bendradarbiavimą bei jų paramą, "Varpas" buvo nusistatęs tikėjimo atveju laikytis teigiamai. Jam lietuvis ir katalikas buvo tas pats; katalikybės gynimas prieš caro valdžios pravoslavimui pastangas buvo "Varpui" vienas iš "lietuviškos" gynimo, nes jam buvo aišku, kad, nustojęs būti kataliku lietuvis, nustos buvęs ir lietuviu. Ir dėl to "Varpas" nuo pirmųjų numerių ir visais sekančiais metais nepraleido nereagavęs nei į vieną įvykį, kai caro valdžia šiokiu ar tokiu būdu siaurino katalikų teises, skriaudė kunigus, kėsinosi prieš katalikų bažnyčias, per cerkvinės pradžios mokyklas bandė sau saimėti vaikus lietuvius ir ypač energingai puolė "graždankos" pritaikymą lietuviškam raštui, kartu ir kataliko maldaknygei.

"Varpo" energinga polemika su šovinistiškai-ortodoksiška rusų spauda, visą laiką nuosekliai varoma, galėjo dažną įtikinti, kad varpininkai buvo bent lygiai uolūs katalikybės gynėjai, kaip pati tuometinė "Apžvalga". Ir jei "Varpui" tekdavo pasisakyti dėl Amerikoj tuomet vykusios audringos kovos tarp J. Šliūpo bei Demskos iš vienos pusės, ir kun. Burbos ir jo palydovų iš antrosios, "Varpas" greičiau buvo linkęs palaikyti "burbininkus" prieš "šliūpininkus". 1891 metų "Varpo" Nr. 2 vedamasis "Mūsų užduotė", polemizuodamas su "draugelka" "Apžvalga", kategoriškai pasisako: "Mūsų eilėse šiandien negali būti prieši-ny, nes ir svietiškių inteligentų, ir brolių dvasi-kių vienoki siekiai ir rūpesčiai: gelbėti skirtybę lietuvių; t.y. kova už jų papročius, būdą ir tikėjimą. Be kalbos nebus tikėjimo, be tikėjimo pražūdytume kalbą ir tautišką skirtybę".

Už visą savo palankumą katalikybei, kartu ir kunigams, varpininkai reikalavo nedaug: są- žinės laisvės ir sau; laisvės tikėti, kaip kam rei-kia, paliekant religinių įsitikinimų klausimą as- mens reikalu, ir santykiuose tarp žmonių vado- vautis nuoširdžios tolerancijos pradū. Tai varpi- ninkams buvo būtina, nes, daugiausia baigę auk- tąjį mokslą Rusijos universitetuose, buvo "para- dę tikrąjį katalikišką tikėjimą", kaip jis buvo dar labai primityviai skelbiamas iš sakyklos, ir reli- ginį klausimą sprendė kas sau.

Nebuvo sunku iš anksto numatyti, kad drau- gingas varpininkų nusistatymas katalikybei ne

tik mūsų kunigų nepatenkins, bet juos vers žiu- rėti į inteligentą su dideliu įtarimu. Visiško pa- sitikėjimo būtina sąlyga buvo, kad inteligentas būtų praktikuojantis katalikas. Katalikų bažny- čia ir Lietuvoj, būdama negindžiamų tiesų skel- bėja, įprato įsakinėti, o ne derėtis ir eiti į betko- kius kompromisus. Kunigai buvo identifikuojami su tikyba, ir kas drįso paliesti kunigą, tas lieti- religiją ir virto jos priešu. Nereikėjo ilgai laukti, kad kunigų opus, kad ir tuo tarpu slepiamas ne- pasitikėjimas varpininkais išeitų viešumon. "Var- pas" pirmųjų metų 5-am numeryje išspausdino, kaip jau esu minėjęs, korespondenciją iš Buenos Aires apie kunigą Castro Rodrigez, kuris, metęs kunigystę, vedė, vėliau su žmona išsiskyrė, vys- kupo buvo vėl grąžintas į kunigus ir jau po to už- mušė savo žmoną ir dukterį. Tokį kriminalinį ti- pą korespondentas pavadino šunigu. Bet kores- pondencijos užteko, kad "Varpo" jau 9-am nume- ry laikraščio redaktorius paskelbtų Pr. Vytauto piktą laišką, iš esmės gynusio sutanos neliečia- mybę.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrašę knygą apie Sventąjį Rastą. Pirmieji atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisitarti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 542-2727 arba 542-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠEKENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto

Vedėja — Aldona Daukas
Telefonas: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDZIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: 778-5374

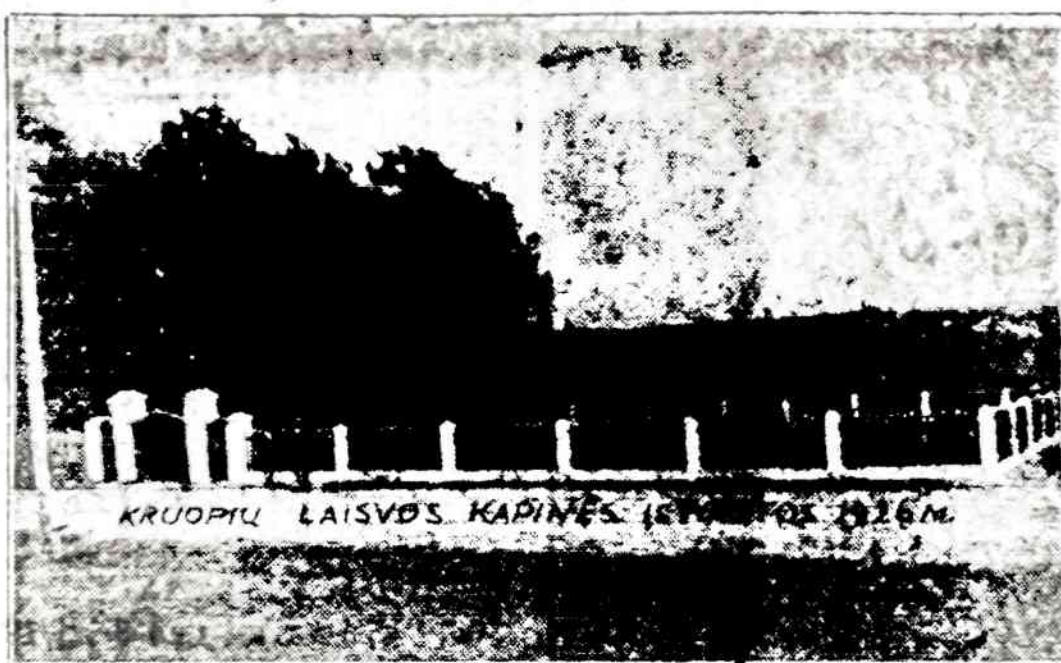
PATS SKAITYK IR DAR KILNUS PAKAGINK SKAITYTI
JENKAS! "NAUJENOS"

Ar mokame pasijuokti?

Pastaruoju metu Chicagoje buvo pastatytas naujasis A. Gustaičio veikalas — tragikomedija "Mėnulio užtemimas". Tai proga "Draugas" buvo atspausdinęs pokalbį su autorium. Į klausimą, ar lietuviai gali ir moka nuosirdžiai pasijuokti ne tik išeivijoje, bet ir tėvynėje, — A. Gustaitis atsakė:

— Kodėl ne? Kaip ir kiekvienas kitas, kuris turi savus ar gerai pagamintus dirbtinius danties, gali dažniau arba rečiau nuosirdžiai pasijuokti. Lietuviai yra tik daug sunkiau prajuokiamas. Iš ko amerikietis iki ašų išsišiepęs kvatojasi, mūsiškis dar tik skeptiškai nusišypsuoja. Be to, prieš juokdamasis, jis kartais dar apsidairo patikrinti, ar jau ir kiti juokiasi. Matyt, dėl atsargumo, kad nepasirodytų "nerimtas" ir nesusikompromituotų taušos akyse, ypač jeigu eina kokias "vadovaujamas pareigas". Ir net nuostabu. Nors tikrasis lietuviškas teatras yra gimęs su komedija "Amerika pirtyje", humoro ar satyros žanras mūsų "kultūringų" tautiečių galvoje vis tiek liko kažkoks pamestinukas, kai Vakaruose jis yra užvaldes sales ir televizija, o Amerikoje Bob Hope geria su prezidentais prie to patalalo ir iš tos pačios bankos išilama šampanas.

Na, o kaip visi žinome, ir okupuose Lietuvoje dar nėra uždrausta rašyti ar vaidinti komedijas ir juoktis. Ten šandien yra išaugusių net daugiau ir talen-

MEDICINA POLITINIAMS TIKSLAMS

Balandžio 19 d. "The Observer" laiške P. Reddaway klausimą, ar bus kada atskratyta Pasaulio Psichiatrijos Sąjunga (WPA) sovietiniais KGB psichiatrais.

Davėm kaip dešimt metų laugejo kvaštų daktarų ir humanistų grupės reikią Sov. Rusijai protestus dėl psichiatrijos naudojimo politiniams tikslams. 1977 m. pati WPA kreivė i spūstus tai sustabdyti. Toks nuolatinis spaudimas davė mūšiek tiek vaisių: buvo išleisti psichiatrijos ligoninių kai kurie plačiau žinomi asmenys, pvz., Leonid Plušč paleistas, bet dar tik skeptiškai nusišypsuoja. Reikia ieškoti kitų kelių ir varesnių priemonių.

Paskutiniu metu vis daugiau pasigirsta balsų, reikalaujančių nepalinti rusų psichiatrus iš WPA. O tai daryti verčia trys varbiausios priežastys. Pirmą: praktika suėmimų sveikų disidentų ir uždarymas į psichiatrijos ligonines vis dar vykdoma. Antra: Sovietų Psichiatrijos Draugija atsisakė bendradarbiauti su

inresnių šio linksmojo meno kūrėjų, negu jų buvo nepriklausomų laikais. Yra net ir daug "grybinės laisvės": juoktis iš partijos ir režimo priešinkų ir tu, turintis mes čia apraudame, o "lovinti tuos, iš kurių mes čia juokiamės ar net juos prakeikiame..."

(Iš Eur. Lietuvio)

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Camp-Out Cuisine -- One Dish Makes It Easy

For cool kitchen cookery, or campsite convenience, there's no need to defrost frozen Cod, Ocean Perch, Pollock or Flounder/Sole filets... and often you can have an entree or a whole meal on the table in 15 or 20 minutes.

Ingenious "Pot-a-Stew" for instance, simmers frozen fish filets and a variety of summer vegetables in canned chicken broth. Not really a recipe, it's a whole different way to prepare frozen fish.

With North Atlantic filets available year round and the bounty of each season — and that of the American supermarket — the variations on this simple dish are almost infinite.

Even easier to prepare is a one pound package of fish broiled from frozen to ready-to-serve in only 15 to 17 minutes. Place the low fat, high protein filets about 7 inches below the broiler and baste often with lemon butter. ... no need to turn. Slice crosswise into four servings and count about 100 calories for each. Usually one pound of fish will serve four, but when it's barbecue time — better count on one-half pound per person.

Indoors or out, you'll find preparation fast and easy and the choice of cooking methods wide.

Campfire Pot-a-Stew

- 1 can (46 oz.) chicken broth
- 3 cans (10-3/4 oz.) cream of shrimp soup
- 2 lb. frozen North Atlantic Cod, Pollock, Perch or Sole filets
- 1 onion sliced
- 1 teaspoon salt
- 1 teaspoon savory
- 4 ears corn cut in thirds or 1 can (12 oz.) corn
- 1 can (15 oz.) baby carrots
- 1 can (1 lb.) tomato wedges or 2 fresh tomatoes cut in wedges
- 2 large green peppers cut in 1" pieces

Combine chicken broth and cream of shrimp soup in 5 qt. Dutch Oven or large camp cook-kettle. Bring to boil, then reduce heat and add frozen fish, sliced onion, salt and savory. Cook, covered, over low heat until fish defrosts (approx. 4-6 minutes). Separate filets with a fork and break into large pieces. Add remaining vegetables, cover and cook another 6 to 8 minutes or until corn is tender. To serve, remove vegetables from broth with slotted spoon and ladle broth into individual cups. Or serve fish, vegetables and soup together in large soup bowls. Makes 8 servings.

prašo draugų pagalbos.

Iš anksto buvo numatyta, kad Sovietai neleis Pasaulinei Psichiatrijos Sąjungai pačiai tą reikalą tirti. Serbskio instituto vedėjas, prof. Georgy Morozov, pasirašytojas daugelio suklasotų pranešimų apie disidentų sveikatą, yra didelis draugas KGB viršininke Jurijaus Andropovo. Kitas specialistas, dr. Andriejus Snejznevsky, taip išgilinęs į politinę psichiatriką, kad geriau pasirinko atsistatydinimą iš Britų karališkojo koledžo garbės narių, negu ginti to koledžo kaltinimų. Nuolatinis ambasadorius užsienio konferencijose, prof. Marat Vartanjan, jau pasižymėjęs nuolatiniais kaltinimų atmetimais. (Jis vėl paskirtas dalyvauti tarptautiniam psichiatrijos kongresui Šiockolme birželio mėn.).

Sovietų Psichiatrijos Draugija trugdo Darbo komisijos, ir taip jau navojinga, veikima, nepareikšdama jokio protesto dėl savo narių areštų. Trys komisijos nariai dr. Leonardas Ternovskis, Viaceslavas Bakhmin ir Aleksandras Podrabinek, jau nubausti 3 metams darbo stovyklos. Kiti trys Irena Grivnina, Feliksas Serebrov ir dr. Koriagin, suimti ir laukia teismo. Jų nusikaltimai už "priešsąjaušinę agitaciją" sunkesni, ir bausmė gali siekti iki 12 metų.

Rusų psichiatrijos pašalinimo iš WPA rezoliucija nebus svarstoma iki sekancio pasaulinio kongreso, kuris įvyks Lisabonoje 1983 m. Tačiau, jeigu rezoliucija būtų iškelta būsimajame Stockholmo kongrese, Maskvai padarytų didelį nemalonumą. Japonijos ir Švedijos psichiatrijos draugijos pritarė WPA 1977 m. kaltinimams. Taigi spėjama, kad 1983 m. Sovietų Psichiatrijos Draugija bus išmesta. Iki šiol nė viena tarptautinė mokslinė sąjunga nėra pašalinusi sovietinių draugijų. Jeigu WPA padarytų pradžia, tai gal sovietams iškiltų pavojus prarasti atstovavimą ir kitose pasaulinėse organizacijose, o tai būtų smūgis jų prestižui ir ekonominiams interesams. Kad taip neįvyktų, Sov. Sąjungai belieka viena išeitis: sustabdyti vis dar vykdomą disidentų kankinimo praktiką, pašalinant iš Sovietų Psichiatrijos Draugijos prof. Morozovą ir jo bendrininkus.

Susirūpinę tais prospektais, sovietai gegužės mėn. pasikvietė Maskvon Švedijos būsimą kongreso prezidentą ir kitus žymesnius psichiatrus "moksliniam vizitui".

Neseniai sudarytoji Tarptautinė psichiatrijos naudojimo politiniams tikslams tirti sąjunga tiki, kad grasinamas pašalinimu yra geriausias būdas priversti sovietus daryti reformas. Šiai sąjungai, kurios būstinė Paryžiuje, iki šiol priklauso Kanada, Prancūzija, Olandija, Šveicarija, D. Britanija ir V. Vokietija.

Vienintelis kelias sovietų psichiatrams išlikti Pasaulio Psichiatrijos Sąjungoje, yra atsakyti tos žiaurios, politiniams tikslams naudojamos, psichiatrijos praktikos. (Iš Europos Lietuvio)

• Su kroviniu eina, be krovinio stovi. (Laikrodis)

KNOW YOUR HEART

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

4354 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublio 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

ČEKOSLOVAKAI SEKS VENGRUS

"Žiūrint į ateitį, mes negalime toliau tęsti dabartinės produkcijos struktūros, su per daug plačiu ir sudėtingu pramonės kompleksu, kuris negali išlaikyti reikalingo technologinio ir ekonominio lygio." Tokį krašto ekonominės ateities įvertinimą padarė ne koks nors ekonomistas-disidentas, bet Lubomir Strougal, Čekoslovakų min. pirmininkas, kalbėdamas paskutinajame Čekoslovakijos Kom. Partijos kongrese.

Ekonominis reformų reikalavimai buvo išskirti 1960 m., kai Čekoslovakija ėmė prarasti savo eksporto rinkas pasaulyje. Tai atsitiko dėl per daug nelanksios tvarkos, kuri varžė pramonės iniciatyvą ir stabdė technologinius pakėitimus, reikalingus plėsti moderniajai inžinerijai ir išlaikyti prekių kokybę.

Ekonominis spaudimas vedė prie politinių reformų. Tačiau tai, 1968 m. sovietams okupavus kraštą, buvo greit sustabdyta ir grįžta prie senų metodų, atleidžiant iš įmonių reformistus vadovus.

Šiuo metu čekų ir slovakių gyvenimo lygis yra geras. Mėšos vėse daug privačių automobilių, o užmiesčiuose pristatytas vašarnamių, kurie prieinami visiems.

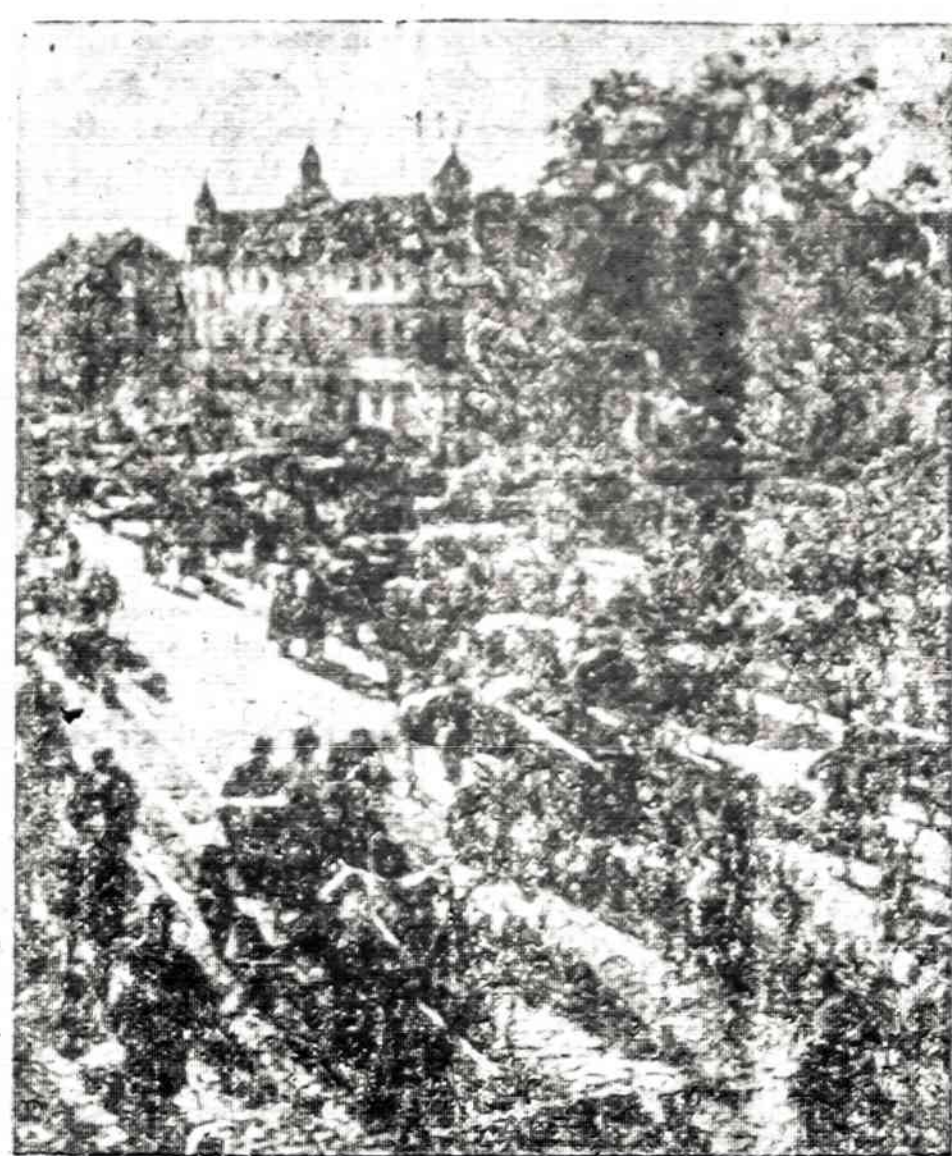
Deja, liepto galas čia pat. Pamažu gyvenimo tikrovė pradeda atverti akis, ir vis daugiau ryškėja, kad Čekoslovakija gyvena sapnų rojuje. Iki tam tikro laipsnio, gyvenimo lygis buvo dirbtinai išlaikytas, panaudojant iš seniau susidariusio kapitalo atsargas ir sovietų norą padėti čekoslovakų ekonomijai subalansuoti energijos eksportais ir žaliavomis. Tuo pačiu laiku Čekoslovakijos ekonomija vis glaudžiau rišama su Rusijos pramone: naujos investacijos kreipiamos į naftos chemiją, sunkiąją inžineriją ir ypač į branduolinės inžinerijos pramonę. Pagrindus tai pramonei sudarė Sov. S-gos tiekimas 19 mil. tonų naftos, 8 milijonai kubinių metrų gamtinių dujų, milžiniškų kiekių geležies rūdos ir kitų žaliavų.

Dabar sovietai jau nebenori tokių didelių kiekių pigesnei kaliai, ir Čekoslovakija turi suprasti, kad pigios energijos lakas baigėsi, tuo pačiu neekonominės energijos ir žaliavų naudojimas privalo būti peržiūrėtas. Min. pirmin. Strougal pripažįta, kad čekoslovakų pramonė sunaudoja beveik 50% daugiau energijos ir žaliavų, negu kitų modernių kraštų. Dėl to suprantama, kodėl naujajame penkmečio plane kreipiamas ypatingas dėmesys žaliavų ir energijos taupymui. "Mes turime 2% sumažinti energijos ir 5% metalų sunaudojimą", sako Strougal. Ir tai reikia padaryti pakilant iki 3,7% pramonės produkciją. (Praėjusiam penkmečio plane buvo 5%).

Paskutiniu laiku satelitų kraštuose ir Sov. Sąjungoje garsinamas šūkis: "Svarbiau kokybė, negu kiekybė. L. Straugal žodžiais: "Sulyginimas mūsų išdirbinių lygio su pasaulio geriausiais gaminiiais yra svarbiausias mūsų pramonės uždavinys". Geresnei kokybei pasiekti ir eksportams padidinti, reikia pirma sustabdyti pramonės negalavimus. Statistika rodo, kad 1965 m. pasaulio prekybos Čekoslovakijos dalis buvo 1,5%, o dabar krito iki 0,9%.

Atgavimas pasaulio rinkų turi būti pasiekiamas kuo mažesniu naujom investacijom ir didžiausiu išnaudojimu ir modernizavimu esamųjų galimybių. Produkcijos racionalizacija ir pasveikimo įmonių likvidavimas, sekanč Vengrijos pavyzdžiu, iniciatyvos vadovybės skatinimas ir pačių darbininkų įtraukimas, yra svarbiausi reikalavimai. Ypač išskirti du sektoriai: mikroelektroninis ir sudėtingųjų chemikalų. Grūdų importams nutraukti, bus skatinamas savarankiškumas žemės ūkyje.

Sitų visų gerų norų ir planų problema yra, kad ir prieš 1968 m. panašiai buvo daroma, bet vėliau centro planuotojai išsivandė atskirų įmonių vadovų iniciatyvos ir dalinės kontrolės pradžios.

Tiems ekonominiam sunkumams nugalėti, 1960 m. čekoslovakai turėjo savo kelią. Siandien, kaip ir lenkams, ta problema iškyla iš naujo. Ironija yra ta, kad vengrai, pasinaudoję "Pragos pavasariu", pasėkė čekoslovakų praskintu taku ir pravedė panašias reformas, kurių dėka siandien Vengrija yra ekonomiškai pastoviausia visame sovietų bloke.

Kituose kraštuose vidaus ekonominis reformų laikinai atsakytas ir nutarta importuoti Vakarų kapitalą ir technologiją, tuo būdu praversti modernizaciją be didesnių susivaryimų ir politinių pertvarkymų. Lenkija, kuri labiausiai tikėjosi tuo pasinaudoti, įklimpo į didžiausias skolas ir ekonominius sunkumus.

(Iš Eur. Letuvio)

TRUMPAI

— A. Senkus išrinktas Toronto Lietuvių Namų pirmininku, V. Dauginis — vicepirmininku, J. Slivinskas — ižd., T. Stanulis — sekr., S. Kuzmas, M. Ycas ir B. Jackus — pastatų atnaujinimui ir pataisymui, O. Delkus ir E. Birgiolas — naujai statybai, E. Bedarfenis — ryšiams su visuomene, J. Varanavičius — informacijai. LN vedėjų yra A. Vaičiūnas.

— Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos suvažiavimas įvyks birželio 27 d. 12 val. Česnulių sodyboje, Paris, Ont.

— Kanadoje įsteigtas kun. Pet. Ažubalo stipendijų fondas. Jo mirties metinė sukaktis buvo paminėta birželio 13 d. Misisaugoje.

— Kanados lietuvių jaunimo stovykla įvyks rugpjūčio 16-23 d. Ukrainiečių stovyklavietėje prie Edmontono. Jai vadovaus ses. M. Ignė, Arūnas Čiuberkis. Vida Petrašiūnaitė, Sniegolė Underyte ir Rita Rudaitytė.

(R) LB DAINININKŲ BŪRELIS NEATOSTOGAUS

Birželio 14 d. I. ir T. Serapinų būte susirinko entuziastų kultūrininkų būrelis. Nors diena buvo karšta ir drėgna, bet oro sąlygos netrukė susirinkusiems apdėti atieties veiklos planus. Nutarta per vasarą neatostogauti, bet padirbėti, kad rudenį, orui atšalus, būtų galima su nauja programa pasirodyti ir atšvęsti Dainininkų Būrelio gyvavimo penkmetį.

Tą pačią birželio 14 d. įvyko ir draminio veikalo, skirto penkmečio minėjimo proga suvažiavimas, pirmoji repeticija — skaitymas.

Būsimo penkmečio minėjimo reikalu netolimoj ateity bus

kviečiami visi buvę ir dabar esantieji Dainininkų Būrelio nariai specialiam pasitarimui.

Tercora Serapinienė,
Dainininkų Būrelio vadovė

DARŽELIS VAIKAMS

Onos Vasaros vaikų aikštelė 3 m. birželio 22 dieną pradeda 20 uosius savo darbo metus Marquette Park, prie 69-tos ir California gatvių sankryžos, prie savo žalių namo.

Visi vaikai nuo 3 iki 12 metų amžiaus susirenka nuo 10 val. ryto iki 2 val. popiet. Džingu, kad tokioj ilgoj metų eilėj mokytojai globoja mūsų jaunių.

Dr. Ona Vaskevičiūtė

Paieškojimai

Paieškomi VLADAS VENG-RYS ir jo žmona MICHALINA, kilę iš Jurbarko, buvo Vokietijoj, ir ALBERTO VALUNTOS sesuo, kilusi iš Biržų apskr.

Rašyti:

E. M.
% Naujienos
1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

IS PAVERGTO LIETUVOS SU SEIMOS PAGALBA

Nors esu pensininkė, bet praėjusiais metais savo pagalbinaime ūkyje nupenėjau ir pardaviau valstybei keturis bekonus, nemažai pieno. Siemet užsimojusi parduoti dar daugiau.

Gerai, kad įdirbti sodybinį sklypą, aprūpinti karvę pašarais padeda kolūkis. Talkininkauja vaikai, žentas, marta. Kai šeima padeda, sūspėjo ne tik auginti ir prižiūrėti savo gyvulius, bet ir nuravėti daugiau kaip 30 arų cukrinių runkelių kolūkio laukuose.

Mano požiūriu, ir kiti apylinkės gyventojai, pasitelkę vaikus, kitus šeimos narius, sodybinuose ūkiuose galėtų nupenėti ir parduoti daugiau gyvulių, pieno, kitų produktų. Pasipildytų šeimos pajamos, vaikai būtų geriau pratamini prie svarbaus ir garbingo žemės darbo, naudą būtų visuomenei.

O. Sukvitiene

Kapsuko rajono Baisiųjų kaimo gyventoja

— Aš visados sunkiausia dieną darbą atlieku prieš pusryčius.

— O kas tas per darbas?

— Išlipu iš lovos.

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.
Don't be a Bom Loser!

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEBRANGIAI ISNUOMOJAMAS svarus 5 kambarių butas su baldais ar be baldų, antrame aukšte, 1944 S. Canalport. Telefonuoti 243-4733

HOME REMODELING

Drywall Taping, Finishing & Painting - Heating - Air Conditioning Plumbing - Roofing - Aluminum Siding - Cement Work - Carpentry Porches - Fireplaces
ART FISHER CONSTRUCTION
374-5312 Chgo. & Suburbs
If no ans. — 374-5355

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

VISU ROCIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.

4 BUTU MORRIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8334

Prašom palikti savo telefono numerį automatiniam aparate.

CEMETERY LOTS FOR SALE

Kepinių sklypai pard.

FOR SALE 2 GRAVE LOT, Lithuanian National Cemetery, Block 5, Row E, Grave Space 82-84. Priced to sell — \$500.00. Call after 6:00 P.M. 842-4095

MISCELLANEOUS Įvairūs dalykai

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements. 523-1962

GAMINU TARKAS BULVEMS TARKUOTI. Paskambinti WA 5-4878

AVELAR REFRIGERATION, AIR CONDITION. & HEATING SERV. CITY WIDE SERVICE Residential & Commercial Air Conditioning Sale & Service Installation - Fast Service 1750 W. 35th — 254-6133 24 Hours — 225-0838

RICHARD & ASSOCIATES

Additions - Kitchens Rec. rooms - Skylights Barn and sheds - Siding Garages - Decks Also int./ext. paint & staining. VISA & M.C. ACCEPTED 864-6070 Free Est. 636-7099

PATS SKAITYK IR DAR KI

TUS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTI "NAUJIENOS"

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, June 19, 1981

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidima. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tiksliai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

Alumini. langai, durys, medžio apmušimai. Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGS CONSTRUCTION 7132 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

Dengiamie ir taisome visu rūšiu stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 767-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7459 Taip pat daromi vertimai, giminių išskiriamai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

A. Cepelis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergl. Park, Ill. 60642, 424-4634 State, Farm, Fire and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 2458 W. 69th St. Darbo val. nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienis nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
per year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
EDURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURANCE

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURGS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštų, atsintus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija. Lietuviams išskiamai tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuo darbus dirba.

SLA — šmokėto daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudžia savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA netaiko pelno, nariams patarnauja tik sąvalpos pagrindu.

Elektrinis lietuvis ir lietuvių draugas gali susiviniijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jauniui, siekiančiam aukšto mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudžia suma temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
387 W. 30th St.
Tel. (212) 543-3318